

Інформаційні засоби ведення лісного господарства і лісодобування, ... 2
Індикатори лісових ресурсів

3. Система управління	План ведення господарства для громадськості	5
4. Опис	по Державному Підприємству «Димерськелісове гоаподарство»	
5.	Умови для моніторингу приросту і динаміки таксівійних показників лісомого фонду	7
6.	Використання результатів моніторингу у підсумкові	9
7.	Природоохоронні заходи щодо збереження дзвінких	10
8.	План виявлення і зняття під охорону рідкісних і занесених видів рослин та тварин	11
9.	Опис об'єктивичного набору стану вільновидні землі та тварин та утилізація	12

с.Катюжанка

В сучасних умовах ринкової конкуренції, інтенсифікації та прискорення темпа науково-технічного прогресу основне місце належить вирішенню проблем ефективності економічної системи. Виробництво як один з мета суспільного розвитку - це відношення фінансових результатів до соціальних наслідів та економічних ефектів во вигляді змін, які відбуваються в процесі виробництва та виражуються у фінансовій формі.

Підприємства, що ведуть лісове господарство в умовах правил ринку, повинні висвітлювати довгострокові цілі та ведення лісового господарства з погляду ефективності. Це вимірюється за допомогою показників, які впровадженню якої тунельно тікими чинниками відповідають.

Вступ.....	2
1. Цілі і задачі ведення лісового господарства і лісокористування.....	2
2. Характеристика лісових ресурсів	3
3. Система управління лісовими ресурсами.....	5
4. Обґрунтування розміру розрахункової лісосіки	6
5. Умови для моніторингу приросту і динаміки таксаційних показників лісового фонду.....	7
6. Використання результатів моніторингу у плануванні	9
7. Природоохоронні заходи щодо охорони довкілля	10
8. План виявлення і взяття під охорону рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин	11
9. Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування	12

- виснаження лісовинно-екологічними проблемами в зоні діяльності лісогосподарства;
- оптимізація структури підприємства, збільшення щільноти території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісових ресурсів, які будуть змежувати або сприяти зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур.

В сучасних умовах ринкової конкуренції, інтенсифікації та прискорення темпів науково - технічного прогресу основне місце належить вирішенню проблем ефективності економічної системи. Ефективність, як економічна мета суспільного розвитку, - це відношення фінансових результатів, соціальних наслідків та економічних ефектів до витрат, з ними пов'язаних, що виражуються у грошовій формі.

План заходів по веденню лісового господарства або лісоуправління передбачає висвітлення довгострокових цілей ведення лісового господарства, основна із яких – підвищення ефективності виробництва, або диверсифікація, впровадження якої зумовлено такими чинниками, як труднощами становлення нових економічних відносин та недосконалістю законодавчих актів у державі, необхідністю подолання суперечностей між екологічними, економічними і соціальними цілями, необхідністю забезпечення сталого розвитку лісового господарства шляхом підвищення ефективності управління, багатоцільового використання лісівих ресурсів, корисних властивостей лісу та інше.

1. Цілі і задачі ведення лісового господарства і лісокористування.

Основні цілі і задачі ведення лісового господарства наступні:

- прозоре використання, лісівих ресурсів у відповідності до їх цільового призначення;
- використання лісівих ресурсів повинно базуватись на принципах не виснажливості та безперервності і проводиться в обсягах, які не перевищують щорічного приросту деревини;
- ефективне використання лісівих ресурсів на ринкових засадах;
- удосконалення економічно-фінансового стану підприємства;
- забезпечення прибутковості ведення лісового господарства;
- нарощування ресурсного і екологічного потенціалу лісу;
- розроблення системи заходів щодо розширеного відтворення лісівих ресурсів з орієнтацією на багатоцільове використання лісів;
- вирішення лісівничо-екологічних проблем в зоні діяльності лісгоспу;
- оптимізація структури підприємства, збільшення лісистості території до науково обґрунтованого оптимального рівня;
- розробка та проведення комплексу заходів щодо охорони та захисту лісівих ресурсів, які би унеможливили або сприяли зменшенню фактів незаконного вирубування деревини;
- розширення природно-заповідного фонду для збереження типових та унікальних природних комплексів та об'єктів рослинного і тваринного світу;
- здійснення системи заходів щодо сприяння розвитку підприємницької діяльності підприємницьких структур;

- впровадження сучасних організаційних форм господарювання, сприяння покращенню економічних показників діяльності підприємства;
- зростання зайнятості, посилення соціальної захищеності та збільшення добробуту працівників лісгоспу;
- сприяння вирішенню соціальних, екологічних і економічних проблем місцевих громад;
- забезпечення широкого висвітлення лісогосподарських заходів у засобах масової інформації, співпраця з науковими, екологічними та громадськими організаціями у формування лісової політики.

Рівень досягнення поставлених цілей і задач буде оцінюватись через кількісні результати. У даному випадку мова буде йти про очікувані економічні, соціальні та екологічні результати. Зрозуміло, що оцінка цих результатів не може претендувати на виняткову точність, але вона необхідна з погляду перспектив розвитку лісового господарства підприємства.

2. Характеристика лісових ресурсів.

Для економічного потенціалу Київської області ліси мають надзвичайно важливе значення. Ліси використовують як ресурсний матеріал для розвитку різних галузей економіки, створюють придатні умови для життя людини. Лісові ресурси — це і деревина, і технічна сировина, і харчові та кормові ресурси. Важливого значення набувають ліси як засіб охорони навколишнього середовища. Завдяки захисним властивостям ліси сприяють поліпшенню водного режиму територій, підвищенню врожайності сільськогосподарських культур.

У сукупності з іншими природними ресурсами лісові ресурси являють собою складову частину продуктивних сил країни безпосередньо беруть участь в економічному розвитку, у забезпеченні соціальних потреб суспільства, виступають одночасно як засіб виробництва, предмет і продукт праці.

Ліси є національним багатством країни і за своїм призначенням та місцем розташування виконують екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції і підлягають державній охороні. Усі ліси на території України становлять її лісовий фонд.

Підприємство інформує всі зацікавлені сторони (в тому числі місцеві громади) про плани ведення лісового господарства та їх виконання. Зацікавлені сторони беруть участь в обговоренні широкого кола питань, а

також впливають на процес прийняття управлінських рішень. Зокрема, зацікавлені сторони залучаються до:

- консультаційних процедур у питаннях, що стосуються планування та ведення лісового господарства;
- консультаційних процедур при виділенні репрезентативних ділянок лісових екосистем;
- консультаційних процедур у виявленні окремих категорій ОЦЗЛ та плануванні господарювання в них.

Господарська діяльність підприємства спрямована на раціональне та ефективне використання лісових ресурсів, підвищення ґрунтозахисних, санітарно-гігієнічних, оздоровчих, естетичних та інших корисностей лісу.

Основний напрям роботи підприємства ДП «Димерське ЛГ» – охорона та захист лісу, здійснення лісовідновлення та проведення лісозаготівельної діяльності, побічне користування (недеревинними лісовими ресурсами), ведення лісомисливського господарства.

ВІДОМОСТІ ПРО ДП «ДИМЕРСЬКИЙ ЛІСГОСП».

ДП «Димерський лісгосп» Київського та по м. Києву управління лісового та мисливського господарства Державного агентства лісових ресурсів України розташований в західній частині Київської області на території Вишгородського адміністративного району.

Лісові масиви розташовані рівномірно. На півночі територія лісгоспу межує з ДП „Дніпровсько-Тетерівським ДЛМГ“ та Київським водосховищем; на південному заході з ДП „Клавдієвський лісгосп“; на заході з ДП „Іванківський лісгосп“.

Загальна площа лісгоспу(станом на 01.01.2019р) – **30835,3 га.**

Станом на 01.11 .2019 року на підприємстві працює 145 людей.

Організаційна структура підприємства.

До складу підприємства входять наступні підрозділи:

- Руднянське лісництво – 5591,1 га;
- Дніпровське лісництво – 4976,4 га;
- Ясногородське лісництво - 3937,3 га;
- Кам'янське лісництво - 5373,2 га;
- Шевченківське лісництво - 2863,6 га.
- Катюжанське лісництво - 5306,5 га;
- Литвинівське лісництво - 2787,2 га;

Лісова пожежна станція; Автогараж; Цех переробки деревини.

Розподіл земель лісогосподарського призначення на території Вишгородського району в розрізі лісництв по селищних та сільських радах приводиться в

Таблиця 2

№ пп	Лісництво	Сільська, селищна ради	Площа, га	Примітка
1	2	3	4	5
1	Вишгородський район 30835,3			
1	Руднянське		5391,1	
		Вахівська	483,0	
		Руднє- Димерська	4935,9	
		Ровівська	172,2	
2	Дніпровське		4976,4	
		Любимівська	2795,0	
		Ровівська	958,4	
		Ясногородська	950,0	
		Толокуньська	273,0	
3	Кам'янське		5373,2	
		Ровівська	977,6	
		Димерська	3026,0	
		Глібівська	1369,6	
4	Катюжанське		5306,5	
		Катюжанська	5134,5	
		Димерська	172,0	
5	Ясногородське		3937,3	

		Сухолуцька	359,0	
		Толокунська	1499,0	
		Ясногородська	1995,1	
		Ровівська	84,2	
6	Шевченківське		2863,6	
		Абрамівська	1683,6	
		Литвинівська	1180,0	
7	Литвинівське		2787,5	
		Абрамівська	1284,5	
		Литвинівська	1503,0	

Державні акти на право постійного користування земельними ділянками є на 49% площі підприємства. Межі земельних ділянок підприємства в натурі закріплені межовими знаками.

Основні види продукції – деревинна лісопродукція, продукція переробки деревини.

Підприємство заготовляє лісоматеріали, реалізує їх у круглому вигляді, частково переробляє та реалізує готову продукцію дерево переробки на внутрішній ринок . Реалізація лісо продукції здійснюється лише із дотриманням усього застосованого законодавства України, через аукціони.

В даний час заготівля і використання деревинних ресурсів лісу рослинного походження відіграє важливе значення в економіці лісового господарства. Господарювання, яке орієнтоване на деревинну лісову продукцію передбачає виконання таких завдань: значне збільшення випуску товарів народного вжитку, дотримання вимог лісової сертифікації за схемою FSC щодо системи управління лісового господарства.

Територія, на якій здійснюється заготівля лісової продукції.

Заготівля деревинної лісової продукції на підприємстві здійснюється відповідно до планово-картографічних матеріалів, стратегічного «Плану організації та розвитку лісового господарства ДП «Димерське ЛГ» (на 10 річний період – в розрізі лісництв підприємства), матеріалів лісовпорядкування та іншої документації, яка відповідає застосованому законодавству України.

Площа ДЛФ (державного лісового фонду) ДП «Димерське ЛГ» складає 30,835 тисяч га, у т. ч. площа, яка вкрита лісовою рослинністю становить 27,228 га або 88% території підприємства.

За своїм екологічним та господарським значенням ліси підприємства поділяються на наступні групи: ліси природоохоронного та історичного значення – 4,1 % від загальної площини; рекреаційно-оздоровчі ліси – 52,7 %; захисні ліси – 12,6 %; експлуатаційні ліси – 30,6 %. В лісовому фонду переважаючими є соснові насадження – 78,5%. від площини, яка вкрита лісовою рослинністю. Дубові насадження складають – 4,9 %. березові – 9,7 %., насадження вільхи чорної – 5,5 %., інші породи – 1,4 %. Середній вік лісових насаджень становить 55 років , середній річний приріст деревини – 4,7 м³/га

Підприємство займається лісовідновленням, проведенням рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів, охороною і захистом лісів від пожеж, хвороб та шкідників, незаконних рубок, обслуговуванням і ремонтом доріг.

Основні таксаційні показники деревостанів підприємства

(по матеріалах базового лісовпорядкування 2014 р.)

Порода (скоро- чене)	Площа вкритих лісовою рослинністю земель, га	Загальний запас деревини, тис.м3	Серед. запас деревини на 1 га вкритих лісовою рослинністю земель, м3	Серед. запас стиглих і перестійних деревостанів на 1га м3	Середня зміна запасу на 1 га вкритих лісовою рослинністю земель, м ³
Сз	21311,6	5767,85	271	346	5,2
Скр	1,6	0,480	300	-	5,9
Ялз	65,6	21,12	322	480	7,0
Дз	1301,7	349,4	268	250	3,0
Дчр	21,1	3,93	186	-	4,8
Гз	55,9	8,39	150	198	3,2
Яз	3,9	1,01	259	-	3,9
Язл	1,3	0,03	23	-	1,6
Клг	1,0	0,05	50	-	2,8
Клс	1,3	0,27	208	-	3,9
Акб	14,9	1,82	122	180	3,4
Бп	2651,8	339,39	128	223	3,5
Бpx	10,2	0,9	88	-	3,4
Ос	277,7	27,41	99	208	3,5

Влч	1505,7	275,44	183	267	4,0
Тч	0,3	0,11	367	367	6,6
Врб	0,5	0,06	120	-	6,0
Гхг	0,5	0,08	160	-	3,1
Гхч	1,7	0,23	135	131	2,3
Всього	27228,3	6797,61	261	308	4,7

Середній склад насаджень 7Сз1Сзк1Дз1Бп.

Поділ вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок за класами бонітету, га

Панівна деревна порода	Класи бонітету									Разом
	1Б і вище	1А	1	2	3	4	5	5А	5Б	

СОСНА ЗВИЧАЙНА	5609.7	3018.2	62.1	4.7						20197.5
	32.2	10894.8	575.8							
СОСНА ЗВ. В ОСЕРЕДКАХ КОР. ГУБ.	381.7	471.5	256.0	4.9						1114.1
СОСНА КРИМСЬКА			1.6							1.6
ЯЛИНА ЄВРОПЕЙСЬКА	3.2	30.7	25.0	5.9	0.8					65.6
ДУБ ЗВИЧАЙНИЙ		137.9		112.6						
	0.4		1050.8							1301.7
ДУБ ЧЕРВОНИЙ	5.7	7.8	1.4	6.2						21.1
ГРАБ ЗВИЧАЙНИЙ			1.5	20.1	34.3					55.9
ЯСЕН ЗВИЧАЙНИЙ			3.9							3.9
ЯСЕН ЗЕЛЕНИЙ		0.7	0.6							1.3
КЛЕН ГОСТРОЛИСТИЙ		0.1	0.9							1.0
КЛЕН СРІБЛЯСТИЙ	0.5	0.8								1.3
АКАЦІЯ БІЛА		4.8	4.9	2.5	2.7					14.9
БЕРЕЗА ПОВИСЛА	118.1		1552.7		15.1	5.4				2651.8
	2.8		657.2		300.5					
БЕРЕЗА ПУХНATA			1.5	8.7						10.2
ОСИКА		160.9								
	40.9		63.6	12.3						277.7
ВІЛЬХА ЧОРНА		419.4		112.5						
	9.8		942.3		12.7	9.0				1505.7
ТОПОЛЯ ЧОРНА										

ВЕРБА БІЛА		0.3	0.3
ГОРІХ ГРЕЦЬКИЙ	Буковина	0.5	0.5
ГОРІХ ЧОРНИЙ		0.5	0.5
		0.4 1.3	1.7
Разом	44.4	12780.7 1158.5	27228.3
		6204.7 6931.0 89.9 19.1	
%	0.2 22.8 46.8 25.5	4.3 0.3 0.1	100.0

Існуючий і оптимальний поділ деревостанів за групами віку (%)

Групи порід	Існуючий				Оптимальний			
	Молодняки	Середньовікові	Пристигаючі	Стиглі перестійні	Молодняки	Середньовікові	Пристигаючі	Стиглі і перестійні
ЛІСИ ПРИРОДООХ., НАУКОВОГО, ІСТОРИКО-КУЛЬТУР. ПРИЗНАЧЕННЯ								
Хвойні	13.1	45.0	26.3	15.6 36.4	36.4	18.1	9.1	
Твердолистяні	2.9	69.1	9.5	18.5 28.4	49.2	14.2	8.2	
М'якотистяні	0.5	36.6	6.3	56.6 28.8	42.4	14.4	14.4	
Разом	9.8	45.3	21.0	23.9 34.2	38.6	17.1	10.1	
РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧІ ЛІСИ								
Хвойні	22.7	53.0	18.1	6.2 36.2	36.5	18.1	9.2	
Твердолистяні	4.5	61.3	28.5	5.7 28.9	48.8	14.5	7.8	
М'якотистяні	30.9	43.6	10.5	15.0 29.2	41.6	14.6	14.6	
Разом	22.6	52.4	17.7	7.3 34.8	37.9	17.4	9.9	
ЗАХИСНІ ЛІСИ								
Хвойні	29.4	65.5	5.0	0.1 36.4	36.4	18.1	9.1	
Твердолистяні		74.2	10.3	15.5 27.8	49.6	14.0	8.6	
М'якотистяні	26.4	48.5	16.4	8.7 29.3	41.5	14.6	14.6	
Разом	28.1	64.1	6.3	1.5 35.4	37.4	17.6	9.6	
ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ЛІСИ								
Хвойні	28.7	30.9	30.3	10.1 44.5	22.2	22.2	11.1	
Твердолистяні	8.6	30.8	26.6	34.0 35.8	36.3	17.8	10.1	
М'якотистяні	26.2	34.0	18.4	21.4 29.5	40.9	14.8	14.8	
Разом	27.4	31.7	27.4	13.5 40.6	27.2	20.3	11.9	
УСЬОГО ПО ЛІСГОСПУ								
Хвойні	25.0	48.2	20.0	6.8 38.7	32.4	19.2	9.7	
Твердолистяні	4.7	57.2	25.3	12.8 30.1	46.6	15.0	8.3	
М'якотистяні	27.0	39.2	14.3	19.5 29.3	41.3	14.7	14.7	
Усього	24.3	47.2	19.3	9.2 36.6	34.6	18.3	10.5	

Територія лісгоспу на 10792га або 35% знаходиться в зоні радіаційного забруднення. Найбільша її частина приходиться на ЗБ зону згідно обстежень Київської науково дослідної станції станом на 01.01.2010 року. Площа лісів, де обмежена господарська діяльність складає 10792 га, в тому числі збір лікарської сировини та ягід . Наявні угіддя в лісгоспі використовуються в основному як кормові поля для мисливської фауни.

Заготівля харчової і лікарської сировини лісгоспу не доводиться в зв'язку з радіоактивним забрудненням території лісгоспу цезієм – 137 Ki/км² , забруднення щільністю більше 2 Ki/км².

Щорічний обсяг рубок головного користування за способами рубок

Господарство, господарська секція	Експлуатаційний фонд: площа, га запас, тис.м ³	Прийнята розрахункова лісосіка										
		лісовпорядкуванням				другою л/в нарадою						
		площа, га	запас, тис.м ³			площа, га	запас, тис.м ³					
Категорія лісів – рекреаційно – оздоровчі ліси			стовбурний запас	ліквідний запас	ділові деревини		стовбурний запас	ліквідний запас	ділові деревини			
Господарська частина – Рекреаційно – оздоровчі ліси з обмеженим режимом користування												
Суцільні рубки												
Хвойне - всього	<u>625,3</u> 234,0	72,6	27,29	24,74	17,89	72,6	27,29	24,74	17,89			
в тому числі за госпекціями												
Соснова	<u>598,9</u> 224,2	71,8	24,68	24,36	17,54	71,8	24,68	24,36	17,54			
Соснова в надмірно зволож. умовах	<u>12,0</u> 2,40	-	-	-	-	-	-	-	-			
Ялинова похідна	<u>14,4</u> 7,44	0,8	0,41	0,38	0,25	0,8	0,41	0,38	0,25			
Тверолистяне – всього	<u>24,4</u> 7,74	2,1	0,69	0,60	0,32	2,1	0,69	0,60	0,32			
в тому числі за госпекціями:												
Дубова високостовбурна	<u>21,1</u> 6,98	2,1	0,69	0,60	0,32	2,1	0,69	0,60	0,32			
Грабова	<u>3,3</u> 0,76	-	-	-	-	-	-	-	-			
М'яколистяне - всього	<u>201,3</u> 43,39	18,4	4,61	3,98	2,09	18,4	4,61	3,98	2,09			
в тому числі за госпекціями:												
Березова	<u>100,7</u>	8,3	1,80	1,57	0,86	8,3	1,80	1,57	0,86			

Господарство, господарська секція	Експлуа- таційни- й фонд: <u>площа, г</u> <u>a</u> запас, тис.м ³	Прийнята розрахункова лісосіка							
		лісовпорядкуванням				другою л/в нарадою			
		пло- ща, га	запас, тис.м ³			пло- ща, га	запас, тис.м ³		
			стов- бур- ний запас	лік- від- ний	діло- вої дерев- вини		стов- бур- ний запас	лік- від- ний	діло- вої дерев- вини
	21,79								
Березова в надмірнозвол. умовах	<u>24,2</u> 5,54	1,8	0,41	0,36	0,20	1,8	0,41	0,36	0,20
Осикова	<u>4,4</u> 1,19	-				-			
Вільхова	<u>71,7</u> 28,76	8,3	2,40	2,05	1,03	8,3	2,40	2,05	1,03
Тополева	<u>0,3</u> 0,11	-				-			
Разом за способом рубки:	<u>851,0</u> 291,17	93,1	32,59	29,32	20,20	93,1	32,59	29,32	20,20

Категорія лісів – захисні ліси

Господарська частина – захисні ліси з обмеженим режимом користування на рівнині

Суцільні рубки (розрахунок за площею)

Хвойне - всього	<u>3,4</u> 0,73		0,73				0,73		
-----------------	--------------------	--	------	--	--	--	------	--	--

в тому числі за госпекціями:

Соснова	<u>3,4</u> 0,73		0,73				0,73		
---------	--------------------	--	------	--	--	--	------	--	--

Твердолистяне – всього	<u>18,3</u> 3,18	1,1	0,19	0,16	0,07	1,1	0,19	0,16	0,07
---------------------------	---------------------	-----	------	------	------	-----	------	------	------

в тому числі за госпекціями:

Дубова низькостовбурна	<u>18,3</u>	1,1	0,19	0,16	0,07	1,1	0,19	0,16	0,07
---------------------------	-------------	-----	------	------	------	-----	------	------	------

Господарство, господарська секція	Експлуа- таційни й фонд: <u>площа, га</u> запас, тис.м ³	Прийнята розрахункова лісосіка							
		лісовпорядкуванням				другою л/в нарадою			
		пло- ща, га	запас, тис.м ³			пло- ща, га	запас, тис.м ³		
			стов- бур- ний запас	лік- від- ний	діло- вої деревини		стов- бур- ний запас	лік- від- ний	діло- вої деревини
	3,18								
М'яколистяне - всього	<u>27,2</u> 5,66	2,9	0,64	0,56	0,31	2,9	0,64	0,56	0,31
Березова	<u>10,0</u> 2,30	1,4	0,32	0,29	0,16	1,4	0,32	0,29	0,16
Осикова	<u>6,2</u> 1,05								
Вільхова	<u>11,0</u> 2,31	1,5	0,32	0,27	0,15	1,5	0,32	0,27	0,15
Разом за способом рубки:	<u>48,9</u> 9,57	4,0	0,83	0,72	0,39	4,0	0,83	0,72	0,39
Категорія лісів – експлуатаційні ліси									
Господарська частина – експлуатаційні ліси на рівнині									
Суцільні рубки (розрахунок за площею)									
Хвойне - всього	<u>595,4</u> 141,56	64,7	20,83	18,96	13,65	64,7	20,83	18,96	13,65
в тому числі за госпсекціями:									
Соснова не продуктивна	<u>4,1</u> 0,29								
Соснова	<u>587,8</u> 190,12	64,7	20,83	18,96	13,65	64,7	20,83	18,96	13,65
Ялинова похідна	<u>3,5</u> 1,15								
Твердолистяне –	<u>74,0</u>	4,5	1,01	0,90	0,45	4,5	1,01	0,90	0,45

Господарство, господарська секція	Експлуа- таційни й фонд: площа, га запас, тис.м ³	Прийнята розрахункова лісосіка							
		лісовпорядкуванням				другою л/в нарадою			
		пло- ща, га	запас, тис.м ³			пло- ща, га	запас, тис.м ³		
всього	16,12		стов- бур- ний запас	лік- від- ний	діло- вої деревини		стов- бур- ний запас	лік- від- ний	діло- вої деревини
в тому числі за госпекціями:									
Дубова високостовбурна	<u>45,8</u> 10,60	3,6	0,83	0,74	0,38	3,6	0,83	0,74	0,38
Дубова низькостовбурна	<u>18,9</u> 3,78	0,9	0,18	0,16	0,07	0,9	0,18	0,16	0,07
Грабова	<u>9,3</u> 1,74								
М'яколистяне - всього	<u>408,2</u> 95,78	3,40	7,90	6,86	3,64	3,40	7,90	6,86	3,64
Березова в надмірнозвол. умовах	<u>1,5</u> 0,23								
Березова	<u>165,4</u> 34,86	17,6	3,71	3,27	1,80	17,6	3,71	3,27	1,80
Осикова	<u>53,8</u> 10,78	2,7	0,54	0,50	0,05	2,7	0,54	0,50	0,05
Вільхова	<u>187,5</u> 49,91	13,7	3,65	3,09	1,79	13,7	3,65	3,09	1,79
Разом за способом рубки:	<u>484,0</u> 303,46	103,2	29,84	26,72	17,74	103,2	29,84	26,72	17,74
Разом по підприємству:	<u>1977,5</u> <u>604,20</u>	200,3	63,26	56,76	38,33	200,3	63,26	56,76	38,33

Розрахунок щорічного обсягу рубок догляду за лісом з

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторювано стіроків	Щорічний розмір рубок догляду				
	Площа, га	Запас стовбурний				Площа, га	Запас, що вирубується, тис.куб			
		До рубки, тис.куб	Що вирубається	Усього тис.куб			стовбу рний	ліквідни й	Ділової деревини	

ФОНД РУБОК ДОГЛЯДУ

ЛІСИ ПРИРОДООХ., НАУКОВОГО, ІСТОРИКО-КУЛЬТУР. ПРИЗНАЧЕННЯ

ХВОЙНЕ ГОСПОДАРСТВО

ОСВІТЛЕННЯ 2.9 0.04 0.01 3 5 0.6

ПРОРІДЖУВАННЯ

14.4 3.46 0.42 29 10 1.4 0.04 0.03

ПРОХІДНІ РУБКИ

4.0 1.56 0.09 23 10 0.4 0.01 0.01

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

4.0 0.08 0.08 0.01

Разом 21.3 5.06 0.52

2.4 0.05 0.04

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

4.0 0.08 0.08 0.01

РАЗОМ ПО КАТЕГОРІЇ ЛІСІВ

ОСВІТЛЕННЯ 2.9 0.04 0.01 3 0.6

ПРОРІДЖУВАННЯ

14.4 3.46 0.42 29 1.4 0.04 0.03

ПРОХІДНІ РУБКИ

4.0 1.56 0.09 23 0.4 0.01 0.01

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторювано стіроків	Щорічний розмір рубок догляду				
	Площа, га	Запас стовбурний				Площа, га	Запас, що вирубується, тис.куб			
		До рубки, тис.куб	Що вирубається	Усього тис.куб			стовбу рний	ліквідни й	Ділової деревини	

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

4.0 0.08 0.08 0.01

Разом 21.3 5.06 0.52 2.4 0.05 0.04

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

4.0 0.08 0.08 0.01

РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧІ ЛІСИ

ХВОЙНЕ ГОСПОДАРСТВО

ОСВІТЛЕННЯ	245.3	3.35	0.75	3	5	49.1	0.15
ПРОЧИЩЕННЯ	233.0	7.84	1.40	6	5	46.6	0.28
ПРОРІДЖУВАННЯ	169.2	29.34	3.78	22	10	16.9	0.37 0.32 0.01
КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ	39.8	0.39	0.39				0.04
ПРОХІДНІ РУБКИ	871.7		26.72	31	10	87.2	2.67 2.33 0.28
		356.92					
КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ	688.0	8.91	8.91				0.90 0.26
Разом	397.45				199.8		3.47 2.65 0.29
КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ	727.8	9.30	9.30				0.94 0.26
ТВЕРДОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО							
ОСВІТЛЕННЯ	7.7	0.11	0.02	3	3	2.6	
ПРОЧИЩЕННЯ	5.0	0.10	0.02	4	5	1.0	
ПРОХІДНІ РУБКИ	2.3	0.78	0.05	22	10	0.2	
Разом	15.0	0.99	0.09			3.8	
РАЗОМ ПО КАТЕГОРІЇ ЛІСІВ							
ОСВІТЛЕННЯ	253.0	3.46	0.77	3		51.7	0.15
ПРОЧИЩЕННЯ	238.0	7.94	1.42	6		47.6	0.28
ПРОРІДЖУВАННЯ	169.2	29.34	3.78	22		16.9	0.37 0.32 0.01

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторювано сти років	Щорічний розмір рубок догляду				
	Площа,га	Запас стовбурний				Площа,га	Запас, що вирубується, тис.куб	стовбурний	ліквідний	Ділової деревини
	До рубки	Що вирубається	Усього тис.куб.м.	31 га						
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ										
39.8	0.39	0.39					0.04			
ПРОХІДНІ РУБКИ										
874.0	26.77	31				87.4	2.67	2.33	0.28	
	357.70									
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ										
688.0	8.91	8.91					0.90	0.26		
Разом	398.44					203.6	3.47	2.65	0.29	
1534.2	32.74									
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ							0.94	0.26		
727.8	9.30	9.30								
КРІМ ТОГО, ОСВІТЛЕННЯ В НЕЗІМКНУТИХ ЛІСОВИХ КУЛЬТУРАХ						6.8				
20.4										
ЗАХИСНІ ЛІСИ										
ХВОЙНЕ ГОСПОДАРСТВО										
ОСВІТЛЕННЯ										
91.7	1.86	0.45				5	5	18.3	0.09	
ПРОЧИЩЕННЯ										
125.4	4.66	0.86				7	5	25.1	0.17	
ПРОРІДЖУВАННЯ										
204.5	32.38	4.05	20	10		20.5	0.40	0.33	0.02	
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ										
4.8	0.06	0.06								
ПРОХІДНІ РУБКИ										
185.9	53.16	3.34	18	10		18.7	0.34	0.28	0.04	
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ										
68.8	0.71	0.71					0.07	0.02		
Разом	607.5	92.06	8.70			82.6	1.00	0.61	0.06	
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ										
73.6	0.77	0.77					0.07	0.02		
Разом										
М'ЯКОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО										
ПРОЧИЩЕННЯ										
2.5	0.15	0.03	12	5		0.5	0.01			
ПРОРІДЖУВАННЯ										
0.4	0.06			10						
Разом	2.9	0.21	0.03			0.5	0.01			
РАЗОМ ПО КАТЕГОРІЇ ЛІСІВ										
ОСВІТЛЕННЯ										
91.7	1.86	0.45		5		18.3	0.09			

продовження таблиці

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторювано сті років	Щорічний розмір рубок догляду				
	Площада, га	Запас стовбурний				Площа, га	Запас, що вирубується, тис.куб			
		До рубки, тис.куб.м.	Усього тис.куб.м.	Що вирубається 31 га			стовбу рний	ліквідний	Діловій деревини	
ПРОЧИЩЕННЯ										
	127.9	4.81	0.89	7		25.6	0.18			
ПРОРІДЖУВАННЯ										
	204.9	32.44	4.05	20		20.5	0.40	0.33	0.02	
<i>KRIM ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ</i>										
	4.8	0.06	0.06							
ПРОХІДНІ РУБКИ										
	185.9	53.16	3.34	18		18.7	0.34	0.28	0.04	
<i>KRIM ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ</i>										
	68.8	0.71	0.71				0.07	0.02		
	Разом	610.4	92.27	8.73		83.1	1.01	0.61	0.06	
<i>KRIM ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ</i>										
	73.6	0.77	0.77				0.07	0.02		
<i>KRIM ТОГО, ОСВІТЛЕННЯ В НЕЗІМКНУТИХ ЛІСОВИХ КУЛЬТУРАХ</i>										
	38.1					12.7				
ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ЛІСИ										
ХВОЙНЕ ГОСПОДАРСТВО										
ОСВІТЛЕННЯ										
	201.7	2.68	0.65	5		40.3	0.14			
ПРОЧИЩЕННЯ										
	261.5	10.60	2.03	8		52.3	0.41			
ПРОРІДЖУВАННЯ										
	419.6	63.59	7.17	17		41.9	0.72	0.59	0.05	
<i>KRIM ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ</i>										
	8.3	0.09	0.09				0.01			
ПРОХІДНІ РУБКИ										
	565.1		10.89	19 10		56.5	1.09	0.94	0.12	
		174.37								
<i>KRIM ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ</i>										
	134.8	1.41	1.41				0.14	0.04		
	Разом	251.24				191.0				
	1447.9		20.74				2.36	1.53	0.17	
<i>KRIM ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ</i>										
	143.1	1.50	1.50				0.15	0.04		
ТВЕРДОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО										
ОСВІТЛЕННЯ										
	8.0	0.14	0.03	4		3 2.7	0.01			
	Разом	8.0	0.14	0.03		2.7	0.01			
М'ЯКОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО										

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторювано ваності років	Щорічний розмір рубок догляду				
	Площа, га	Запас стовбуру				Площа, га	Запас, що вирубується, тис.куб			
		До рубки, тис.ку б.м.	Що вирубається	Усього тис.ку б.м.			стовбу рний	ліквідни й	Ділової деревини	
ОСВІТЛЕННЯ		28.8	0.75	0.17	6	5	5.8	0.03		

ПРОЧИЩЕННЯ

66.9 3.51 0.68 10

5 13.4 0.13

ПРОРІДЖУВАННЯ

39.2 3.19 0.28 7

10 3.9 0.03 0.02

ПРОХІДНІ РУБКИ

12.5 1.91 0.11 9

10 1.3 0.01 0.01

Разом 147.4 9.36 1.24

24.4 0.20 0.03

РАЗОМ ПО КАТЕГОРІЇ ЛІСІВ

ОСВІТЛЕННЯ

238.5 3.57 0.85 4

48.8 0.18

ПРОЧИЩЕННЯ

328.4 14.11 2.71 8

65.7 0.54

ПРОРІДЖУВАННЯ

458.8 66.78 7.45 16

45.8 0.75 0.61 0.05

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

8.3 0.09 0.09

0.01

ПРОХІДНІ РУБКИ

577.6 11.00 19

57.8 1.10 0.95 0.12

176.28

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

134.8 1.41 1.41

0.14 0.04

Разом 260.74

218.1

1603.3 22.01

2.57 1.56 0.17

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

143.1 1.50 1.50

0.15 0.04

КРІМ ТОГО, ОСВІТЛЕННЯ В НЕЗІМКНУТИХ ЛІСОВИХ КУЛЬТУРАХ

124.9

41.6

РАЗОМ НАСАДЖЕНЬ

ХВОЙНЕ ГОСПОДАРСТВО

ОСВІТЛЕННЯ

541.6 7.93 1.86

3 0.38

108.3

ПРОЧИЩЕННЯ

619.9 23.10 4.29

7 0.86

124.0

ПРОРІДЖУВАННЯ

807.7 128.77 15.42

19 80.7 1.53 1.27 0.08

продовження таблиці

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторювано стіроків	Щорічний розмір рубок догляду				
	Площа,га	Запас стовбурний				Площа,га	Запас, що вирубується, тис.куб			
		До рубки, тис.ку б.м.	Що вирубається	Усього тис.куб .м.			стовбу рний	ліквідни й	Ділової деревини	

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

52.9 0.54 0.54

0.05

ПРОХІДНІ РУБКИ

586.01

162.8

1626.7 41.04 25

4.11 3.56

0.44

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

895.6 11.11 11.11

1.12 0.32

Разом 745.81

475.8

3595.9 62.61

6.88 4.83 0.52

КРІМ ТОГО, СУХОСТИЙНИХ ДЕРЕВ

948.5 11.65 11.65

1.17 0.32

ТВЕРДОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО

ОСВІТЛЕННЯ

15.7 0.25 0.05

3

5.3 0.01

ПРОЧИЩЕННЯ

5.0 0.10 0.02

4

1.0

ПРОХІДНІ РУБКИ

2.3 0.78 0.05

22

0.2

Разом 23.0 1.13 0.12

6.5 0.01

М'ЯКОЛИСТЯНЕ ГОСПОДАРСТВО

ОСВІТЛЕННЯ

28.8 0.75 0.17

6

5.8 0.03

ПРОЧИЩЕННЯ

69.4 3.66 0.71

10

13.9 0.14

ПРОРІДЖУВАННЯ

39.6 3.25 0.28

7

3.9 0.03 0.02

ПРОХІДНІ РУБКИ

12.5 1.91 0.11

9

1.3 0.01 0.01

Разом 150.3 9.57 1.27

24.9 0.21 0.03

РАЗОМ ПО ЛІСГОСПУ

ОСВІТЛЕННЯ

586.1 8.93 2.08

4

0.42

119.4

ПРОЧИЩЕННЯ

694.3 26.86 5.02

7

1.00

138.9

ПРОРІДЖУВАННЯ

847.3 15.70

19

84.6 1.56 1.29

0.08

132.02

Вид рубок догляду	Фонд рубок догляду				Термін повторюваності років	Щорічний розмір рубок догляду				
	Площа, га	Запас стовбурний				Площа, га	Запас, що вирубується, тис.куб			
		До рубки, тис.ку б.м.	Що вирубається	Усього тис.ку б.м.			стовбу рний	ліквідни й	Ділової деревини	
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ										
52.9	0.54	0.54					0.05			
ПРОХІДНІ РУБКИ										
		588.70				164.3				
	1641.5		41.20	25			4.12	3.57	0.44	
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ										
895.6	11.11	11.11					1.12	0.32		
Разом		756.51				507.2				
	3769.2		64.00				7.10	4.86	0.52	
КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ										
948.5	11.65	11.65					1.17	0.32		
КРІМ ТОГО, ОСВІТЛЕННЯ В НЕЗІМКНУТИХ ЛІСОВИХ КУЛЬТУРАХ										
	183.4					61.1				

КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ 0.05
52.9 0.54 0.54

ПРОХІДНІ РУБКИ 164.3
588.70 4.12 3.57 0.44
1641.5 41.20 25

КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ 1.12 0.32
895.6 11.11 11.11

Разом 507.2
756.51 7.10 4.86 0.52
3769.2 64.00

КРІМ ТОГО, СУХОСТІЙНИХ ДЕРЕВ 1.17 0.32
948.5 11.65 11.65

КРІМ ТОГО, ОСВІТЛЕННЯ В НЕЗІМКНУТИХ ЛІСОВИХ КУЛЬТУРАХ 61.1
183.4

СПИСОК ТЕРИТОРІЙ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ по ДП»Димерський лісгосп» за даними лісовпорядкування 2015 року

Найменування об'єктів природно-заповідного фонду і підстави для їх виділення	Площа, га	Дата створення	Місце знаходження, район, лісництво, квартал	Тип заказника та інших об'єктів	Коротка характеристика та режим ведення господарської діяльності
Заказники місцевого значення					
„Дмитрівський” № 173 від 10.04.1978 р. Рішення Київської обласної ради	16,6	10.04.78	Вишгородський Дніпровське кв.27 вид.13,14,1,19,20	ботанічний	в сосново-березових насадженнях зростає конвалія травнева
„Любимівський” № 173 від 10.04.1978 р. Рішення Київської обласної ради	23,2	10.04.78	Вишгородський Дніпровське кв.39 вид.1,5,7 кв.40	ботанічний	в сосново-березових насадженнях зарослі чорниці, цінної лікарської рослини
„Лісовичі” № 173 від 10.04.1978 р. Рішення Київської обласної ради	9,7	10.04.78	Вишгородський Шевченківське кв.38 вид.26,27,28,29,30,31	ботанічний	в соснових насадженнях зростає звіробій звичайний - цінна лікарська рослина
„Глибокий ліс” № 173 від 10.04.1978 р. Рішення Київської обласної ради	29,0	10.04.78	Вишгородський Кам'янське кв.37 вид.20 кв.38 вид.13	ботанічний	в сосново-березових насадженнях зарослі конвалії травневої, цінної лікарської рослини
„Димерський” № 510 від 29.10.1979 р. Рішення Київської	849,8	29.10.79	Вишгородський Дніпровське кв.1-4, 8, 9 (345,8 га)	гідрологічний	типовий болотний ландшафт з вільховими та змішаними

обласної ради			Ясногородське Кв.2-5, 8, 9, 12, 13, 18 (504,0 га)		насадженнями вільхи, берези, осики, дуба
„Катюжанський” № 510 від 29.10.1979 р. Рішення Київської обласної ради	291,0	29.10.79	Вишгородський Катюжанське кв.40-44 (всі виділи)	гідрологічний	типове болото, яке є регулятором рівня ґрунтових вод, стабілізатором мікроклімату
„Шевченківський ліс” № 866-35-V від 21.10.2010 р. Рішення Київської обласної ради	53,5	21.10.10	Вишгородський Шевченківське кв.26 вид.9-16	ландшафтний	в сосново-дубових насадженнях зростають плаунові та рідкісна папороть гронянки напівмісцевої
Усього:	1273,0				

Виконання основних положень проекту попереднього

лісовпорядкування

В своїй практичній діяльності лісгосп керувався основними положеннями організації і розвитку лісового господарства, які викладені в проекті попереднього лісовпорядкування.

Протягом ревізійного періоду, організаційно-господарська структура лісового фонду і вік стигlosti не змінювались.

Виходячи з існуючого поділу лісів лісгоспу на групи і категорії захисності, їх функціо-нального значення, встановленого в них режиму ведення лісового господарства і лісокорис-тування, попереднім лісовпорядкуванням були утворені наступні господарські частини:

- ліси першої групи спеціального цільового призначення;
- ліси першої групи можливі для експлуатації;
- ліси другої групи можливі для експлуатації (експлуатаційні ліси).

Відстupів від затвердженого проекту і урядових розпоряджень відносно розділення території лісгоспу на групи лісів, категорії захисності і організації господарських частин, організації господарських секцій, віку рубок у минулому ревізійному періоді не було.

У 2008 році на основі статей 39-41 Лісового Кодексу України (2006), керуючись постановою КМ України від 16 травня 2007 року № 733 «Порядок поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок», здійснене приведення існуючого поділу лісів ДП «ДИМЕРСЬКИЙ ЛІСГОСП» у відповідність. Відмінені групи лісів та виділені чотири категорії:

- ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення;
- рекреаційно-оздоровчі ліси;
- захисні ліси;
- експлуатаційні ліси.

Змінений підхід до організації господарських частин.

При організації господарств і господарських секцій, лісовпорядкування виходило з породного складу насаджень, їх продуктивності та інших особливостей, що обумовлюють застосування різних нормативів і систем господарських заходів, а також цілей ведення лісового господарства.

Стан меж і квартальних просік, збереження межових знаків, квартальних і лісогосподарських стовпів в цілому задовільний, але стовпи своєчасно не поновлюються.

Поточні зміни в матеріали лісовпорядкування та інші облікові документи вносилися своєчасно і задовільно.

Значних змін в організаційно-господарській структурі лісового фонду в минулому ревізійному періоді не відбулося.

Рубки головного користування

На рік проведення минулого лісовпорядкування діяла розрахункова лісосіка 36,3 тис. m^3 ліквідної деревини, при оновленні матеріалів безперервного лісовпорядкуванням встановлена лісосіка 54,25 тис. m^3 , яка діяла до 2010 року. При проведенні державного обліку лісів лісгоспу затверджена розрахункова лісосіка рубок головного користування на 2011-2019 роки, яка становить 57,1 тис. m^3 ліквідної деревини і діятиме до затвердження лісосіки після проведення базового лісовпорядкування.

Фактичний обсяг заготівель в середньому за рік становив 100% середньорічного обсягу діючої розрахункової лісосіки за ревізійний період.

Діюча розрахункова лісосіка і фактичний відпуск деревини відповідає принципу безперервного і невиснажливого лісокористування.

Облік рубок додому за видами в лісгоспі ведеться в п'яту звітнувальну

4.3.1.1. Нижче наведено облік рубок додому за ревізійний період

Виконання проекту рубок головного користування (площа – га; запас – тис.м³)

Господарства	Середньорічний обсяг затвердженої розрахункової лісосіки			Фактичний відпуск деревини в середньому за рік		
	площа	запас у ліквіді	в тому числі ділової	площа	запас у ліквіді	в тому числі ділової
Усього по лісгоспу						
Суцільнолісосічні рубки						
Хвойні	139,9	42,02	33,84	140,2	43,7	35,09
Твердолистяні	6,2	1,29	0,87	6,3	1,3	0,6
М'яколистяні	45,8	10,94	6,53	46,0	11,0	7,1
Усього	191,9	54,25	41,24	192,5	56,3	42,79

Порушень Правил рубок головного користування і Правил спеціального використання лісових ресурсів і втрат деревини, лісовпорядкуванням не виявлено. В цілому рубки головного користування позитивно вплинули на стан і структуру експлуатаційного та лісового фонду лісгоспу.

Рубки формування і оздоровлення лісів

Рубки догляду і санітарні рубки

Виконаний обсяг рубок догляду в порівнянні з проектом лісовпорядкування приведений в табл.4.3.1.1.

Стан насаджень, не охоплених рубками догляду, на рік лісовпорядкування задовільний

Облік рубок догляду за видами в лісгоспі ведеться в цілому задовільно

4.3.1.1. Виконання рубок догляду за ревізійний період

Види рубок та порівнювані показники	Усього потребували рубок догляду, га	Прийнято 2 л/в нарадою, га	Фактично пройдено рубками, га	Щорічний обсяг користування		
				прийнятий 2 л/в нарадою, га, тис.м ³	фактично виконано, га, тис. м ³	% виконання від проекту
Освітлення:						
площа	338,2	338,2	471,5	69,2	157,9	228
загальний вирубаний запас	1,16	1,16	1,61	0,23	0,31	135
в т.ч.						
вибірка з 1 га, м ³	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	
Прочищення:						
площа	557,4	557,4	633,5	111,0	126,7	114
загальний вирубаний запас	4,31	4,31	4,90	0,86	0,98	114
в т.ч.						
ліквідний	1,29	1,29	1,47	0,26	0,30	115
вибірка з 1 га, м ³	7,7	7,7	7,8	7,7	7,7	
Проріджування:						
площа	839,2	839,2	976,8	119,9	139,5	116
загальний вирубаний запас	25,7	25,7	29,9	3,67	4,26	116
в т.ч.						
ліквідний	24,67	24,67	28,70	3,52	4,09	116
діловий	28,3	28,3	24,60	3,01	3,50	116
вибірка з 1 га, м ³	29,3	29,3	30,6	30,6	30,6	
Прохідні рубки:						
площа	1686,1	1686,1	1529,1	168,1	153,1	91
загальний вирубаний запас	42,9	42,9	38,9	4,28	3,90	91
в т.ч.	38,6	38,6	35,00	3,84	3,50	91

Види рубок та порівнювані показники	Усього потребували рубок догляду, га	Прийнято 2 л/в нарадою, га	Фактично пройдено рубками, га	Щорічний обсяг користування		
				прийнятий 2 л/в нарадою, га, тис.м ³	фактично виконано, га, тис. м ³	% вико-нання від проекту
ліквідний						
діловий	24,9	24,9	22,6	2,48	2,25	91
вибірка з 1 га, м ³	25,4	25,4	25,4	25,4	25,4	
Разом рубок догляду:						
площа	3420,9	3420,9	3610,9	468,2	577,2	123
загальний вирубаний запас	74,07	74,07	75,38	9,04	9,45	
в т.ч.						
ліквідний	64,56	64,56	65,17	7,62	7,89	
діловий	48,2	48,2	47,2	5,49	5,75	

Якість проведення рубок догляду і вибіркових санітарних рубок задовільна.

Санітарний стан насаджень, пошкоджених шкідниками і хворобами покращився в результаті проведення рубок догляду і санітарних рубок.

Основним методом проведення рубок догляду є комбінований на селекційній основі.

Деревина від рубок догляду і санітарних рубок реалізується в круглому вигляді, а 2% використовується на власні потреби.

Обсяги виконання санітарних рубок

Види санітарних рубок	Обсяги за проектом				Тер мін вик., років	Фактично виконано за рев.Період				
	площа, га	запас тис. м ³				площа, га	запас тис. м ³			
		загальний	ліквідний	діловий			загальний	ліквідний	діловий	
Суцільні	141,5	22,45	19,76	5,54	3	608,1	129,8	115,10	34,5	
Вибіркові	3321,3	52,8	48,5	44,1	3	7922,1	88,70	78,70	4,7	
Разом:	3462,8	75,25	68,26	49,64		8530,2	218,5	193,8	39,2	

Суцільні санітарні рубки мали бути проведені за 3 роки на площі 141,5 га із запасом зрубаної деревини 22,4 тис.м³. Фактично за 3 роки лісгосп виконав їх на площі 63,7 га з запасом 11,2 тис.м³, в т.ч. ліквідної деревини 9,55тис.м³, із них:2,01 тис. м³ ділової деревини , що в порівнянні з прийнятим 2 л/в нарадою обсягом рубок складає 45% за площею. Пояснюється це фактичним станом насаджень.

В подальші роки ревізійного періоду суцільні санітарні рубки проведені на площі 544,4 га з рубкою 118,6 тис.м³ деревини, в т.ч. ліквідної деревини 105,55 тис.м³ і 32,49 тис.м³ ділової деревини, що було викликано фактичним станом насаджень.

Вибіркові санітарні рубки (табл. 4.3.1.2) мали бути проведені за 3 роки на площі 3462,8 га із запасом зрубаної деревини 52,8 тис.м³. Фактично за 3 роки лісгосп виконав їх на площі 3079,3 га із запасом 28,76 тис. м³ в т.ч. ліквідної деревини 25,41тис.м³, із них:0,15 тис. м³ ділової деревини, що в порівнянні з прийнятим 2 л/в нарадою обсягом рубок складає 88,9% за площею. Пояснюється це фактичним станом насаджень і господарською діяльністю

В подальші роки ревізійного періоду вибіркові санітарні рубки проведені на площі 4842,8га з рубкою 59,94 тис.м³, в.т.ч ліквідної деревини 53,29 тис.м³, із них. ділової 4,55тис.м³, що було викликано фактичним станом насаджень.

Лісгоспом проведена ліквідація захаращеності на площі 549,6 га із загальним запасом 6,57 тис.м³.

Лісовідновні рубки

Обсяги лісовідновних рубок, виконаних за ревізійний період, подані в табл. 4.3.2.1. Лісовідновні рубки проводились в стиглих та перестійних

насадженнях для поновлення захисних, водоохоронних та інших корисних властивостей лісів, збереження біорізноманіття, підтримання і формування ярусної і вікової структури деревостанів в господарствах з особливим режимом користування та ОЗЛД. Рубки проводились після обстеження насаджень комісією із спеціалістів лісгоспу.

4.3.2.1. Обсяги виконаних лісовідновних рубок

Господарства	Фонд лісовідновних рубок, встановлений лісовпорядкуванням		Фактично виконано			
	площа, га	стовбур-ний запас	запас, тис.м ³			
			загаль-ний	ліквід-ний	діловий	
Категорія лісу - рекреаційно-оздоровчі ліси						
Хвойні	120,5	22,9	333,4	73,22	64,86	22,08
Твердолистяні	1,2	0,4	6,2	1,85	1,73	1,02
М'яколистяні	-	-	8,3	1,83	1,71	0,5
Разом	121,7	23,3	347,9	76,9	68,3	23,6

4.3.3. Рубки, пов'язані з реконструкцією насаджень

Рубки, пов'язані з реконструкцією, проведені на площі 63,2 га з вирубаним запасом 51,0 тис.м³.

Причини відхилень від проекту – відсутність потреби у проведенні заходу в зв'язку із зміною нормативних документів.

4.3.4. Інші рубки формування і оздоровлення лісів

При оновленні лісовпоряддних матеріалів за даними безперервного лісовпорядкування інші рубки формування і оздоровлення лісів не проектувались, але лісгоспом були проведені на загальній площі 2,8 га.

4.3.4.1. Обсяги виконання інших рубок формування і оздоровлення лісів

Види інших рубок	Обсяги за проектом				Термін виконання, років	Фактично виконано за ревізійний період				
	площа, га	запас, тис.м ³				площа, га	запас, тис.м ³			
		за- галь- ний	лік- від- ний	діло- вий			за- галь- ний	лік- від- ний	діло- вий	
1. Рубка поодиноких дерев	6,1	0,06	-	-	1	6,1	0,06	-	-	

2. Розрубування протипожежних роздрів						2,8	397,0	335,0	80,0
РАЗОМ:	6,1	0,06	-	-		8,9	397,06	335,0	80,0

4.4. Рубки, пов'язані з проведенням інших заходів

Рубки, пов'язані з проведенням інших заходів не проектувались і лісгоспом не проводились.

4.5. Заходи із захисту лісу

4.5.1. Динаміка осередків шкідників і хвороб лісу за ревізійний період

Види шкідників і хвороб	Площа осередків, га				
	на по- чаток періоду	виник-ли знову	лікві- довано	затухло	залишок осередків
Шкідники лісу					
Хруш травневий	106			30	76
Хвороби лісу					
Судинний мікоз сосни		33,2			33,2
Парша листя		56,3			56,3
Поперечний рак дуба		249,7			249,7
Рак		0,9			0,9
Рак ендотиавий		2,3			2,3
Стовбурні гнилі		253,3			253,3
Губка березова		45,7			45,7
Губка соснова		295,2			295,2
Трутовик несправжній осиковий		17,9			17,9
Трутовик плоский		1,8			1,8
Трутовик осиковий		11,4			11,4
Коренева губка	419	1090,7		6	1503,7
					50

Трутовик Шнейніца		1,4			1,4	
Разом	419	2059,8			2472,8	1039,5

В минулому ревізійному періоді були відмічені осередки масового розмноження шкідників лісу, як хруш травневий.

Із хвороб лісу найбільше поширення мали: коренева губка, соснова губка, поперечний рак дуба, стовбурні гнилі.

Зaproектовані на ревізійний період лісозахисні заходи лісгоспом виконані. Протягом ревізійного періоду виконувались лісопатологічне обстеження, проводились винищувальні роботи в осередках шкідників і хвороб лісу наземними методами.

Проведені санітарні рубки сприяли покращенню санітарного стану насаджень, зменшенню площин деревостанів з осередками хвороб, шкідників лісу.

Нагляд за шкідниками ведеться лісничими і лісовою охороною, інженером охорони і захисту лісу. Ведеться книга динаміки осередків хвороб лісу за роками в розрізі лісництв.

Загальний висновок про стан захисту лісових насаджень в лісгоспі: задовільний

4.6. Відтворення лісів

4.6.1. Виконання основних видів робіт з відтворення лісів за ревізійний період

(згідно звітних даних лісгоспу: (чисельник – план, знаменник – виконання)

Основні види робіт	Усього за ревізійний період, га	Середньорічне виконання в га за ревізійний період	у рік, що передував теперішньому лісогоспу, що впорядкуванню
1. Відтворення лісів, усього,	<u>2845,2</u> 2691,0	<u>284,5</u> 269,1	<u>250,0</u> 251,1
- в т. ч. садінням	<u>2845,2</u> 2691,0	<u>284,5</u> 269,1	<u>250,0</u> 251,1
2. Лісовідновлення:	<u>2845,2</u> 2691,0	<u>284,5</u> 269,1	<u>250,0</u> 251,1
3. Створення лісових культур селекційним садивним матеріалом	-		
4. Природне поновлення	<u>303,0</u> 581,0	<u>30,3</u> 58,1	<u>41</u> 41

Попереднім лісовпорядкуванням був виявлений фонд відновлення лісів на площі 2845,2 га, за ревізійний період фактично виконано 2691,0 га.

Виконання проекту лісовпорядкування з відтворення лісів, площа, га

Показники	Лісові культури	Сприяння природному поновленню	В т.ч. із збереженням підросту	Природне поновлення	Не поновилось на рік теперішнього лісовпорядкування
1.Фактично виконано – усього	2861,8			569,9	365,2
1.1.Не вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки – усього	670,8			181,9	
1.1.1.із них: призначенні лісовпорядкуванням	275,2			133,8	
1.2. Зруби ревізійного періоду – усього	2191,0			388,0	365,2
1.2.1.із них: призначенні лісовпорядкуванням	1715,8			169,2	
2.Зaproектовано попереднім лісовпорядкуванням – усього	2386,6			303,0	
% виконання проекту	119			214	

На непридатних для сільського господарства землях агропідприємств лісові культури і полезахисні лісові смуги не створювались в ревізійному періоді.

4.6.3. Виконання проекту лісовпорядкування з відновлення головних порід (чисельник – проект, знаменник – фактичне виконання)

Породи	Лісові культури		Сприяння природному поновленню		Природне поновлення	
	га	%	га	%	га	%
Сосна звичайна	2764,4	96,6	96,6	96,6	39,4	13,0
	2555,4	95,2	95,2	95,2	95,3	10,0
Дуб звичайний	55,8	2,4	2,4	2,4	-	
	95,6	1,4	3,4	3,4	1,5	
Береза повисла	25,0	1,0	1,0	1,0	18,4	6,3
	40,0	3,4	1,4	1,4	146,9	7,4
Вільха чорна	-	-	-	-	204,3	67,1
					253,9	68,7
Осика	-	-	-	-	40,9	13,6
					84,9	13,9
Разом:	2845,2	100	100	100	303,0	100
	2691,0	100	100	100	581,0	100

Сприяння природному поновленню не проектувалось і лісгоспом не проводилось.

Попереднім лісовпорядкуванням реконструкція насаджень не проектувалась, лісгоспом виконана суцільна реконструктивна рубка на площі 63,2 га.

Попереднім лісовпорядкуванням під природне поновлення було запроектовано 303,0 га, з них на лісосіках 107,2 га, в т.ч. хвойними породами 37,9 га, твердолистяними - 1,5 га. Площа і стан насаджень віком до 20 років, що відновилися природним шляхом, приведені в таблиці 4.6.7.

4.6.4. Площа врахованих лісовпорядкуванням незімкнутих лісових культур та їхній стан, га

Головна порода	Площа створених лісових культур	В тому числі:					
		добрий стан		задовільний стан	нездовільний стан (приж. 25,1-49,9%)		
		1 клас якості	2 клас якості	3 клас якості			
1. Лісові культури ревізійного періоду							
1.1. Лісовідновлення							
Сосна звичайна	1059,0	403,0	438,5	217,5			
Ялина європейська	1,6	-	1,6	-			
Дуб червоний	1,0	0,1	0,9	-			
Дуб звичайний	25,5	8,8	3,9	12,8			
Береза повисла	5,1	5,1					
Разом:	1092,2	417,0	444,0	230,3			
%	100	38,2	40,7	21,1			

Нездовільні, нестіковані, загиблі лісові культури в лісгоспі відсутні, тому таблиця 4.6.6 не приводиться.

Ліснамр з лісом лісових культур віком до 20 років та їхня збереженість

4.6.5. Площа врахованих лісовпорядкуванням лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, у віці до 20 років та їхній стан, га

Головна порода	Загальна площа	В тому числі:								
		класи якості				незадовільні	загиблі			
		1	2	3	разом					
1. Лісові культури ревізійного періоду										
1.1. Лісовідновлення										
Сосна звичайна	1700,6	306,6	1146,3	187,7	1700,6					
Ялина європейська	13,2		7,9	5,3	13,2					
Дуб червоний	6,5	1,4	2,2	2,9	6,5					
Дуб звичайний	22,4	2,6	6,7	13,1	22,4					
Береза повисла	26,9	13,9	10,2	2,8	26,9					
Разом	1769,6	384,5	1173,3	211,8	1769,6					
%	100	21,7	66,3	12,0	100					
2. Лісові культури минулого ревізійного періоду(до 20 років)										
2.1. Лісовідновлення										
Сосна звичайна	1639,2	325,6	1264,2	69,4	1639,2					
Ялина європейська	2,6			2,6	2,6					
Дуб звичайний	9,8		4,9	4,9	9,8					
Ясен зелений	1,3	0,6		0,7	1,3					
Береза повисла	41,0	10,3	17,9	12,8	41,0					
Разом	1713,9	336,5	1287,0	90,4	1713,9					
%	100	19,6	75,1	5,3	100					

Незадовільні, неатестовані, загиблі лісові культури в лісгоспі відсутні, тому таблиця 4.6.6 не приводиться.

В лісгоспі є 24,5 га лісових розсадників. Кількість європейських

Динаміка площі лісових культур віком до 20 років та їхня збереженість

№ п/п	Назви показників	Площа в га	
		+	-
	I. Лісові культури попереднього ревізійного періоду		
	а) значилося за даними минулого лісовпорядкування		
1.	Площа лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	640,9	
2.	Площа незімкнутих лісових культур	1318,8	
	Усього значилося:		
	б) результати господарської діяльності		
1.	Списано загиблих лісових культур		
	Усього змін:		
	Повинно бути лісових культур за станом на 1.01.2015 р.	1959,7	
	в) узято на облік теперішнім лісовпорядкуванням		
1.	Площа лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	1713,9	
	Разом:		245,8
	Розходження		
	Причини розходження:		
1.	Перейшли у культури старшого віку	239,0	
2.	Уточнення меж лісових ділянок	20,1	26,9

продовження таблиці

№ п/п	Назви показників	Площа в га	
		+	-
	II. Лісові культури ревізійного періоду		
	а) створено усього	2845,2	
1.	Площа лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	1737,2	
2.	Площа незімкнутих лісових культур	1108,0	
	Усього значилося:	2845,2	
	б) результати господарської діяльності		5,0
1.	Списано загиблих лісових культур		
	Усього змін:		5,0
	Повинно бути лісових культур за станом на 1.01.2015 р.	2840,2	
	в) узято на облік теперішнім лісовпорядкуванням		
1.	Площа лісових культур, переведених у вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки	1769,6	
2.	Площа незімкнутих лісових культур	1092,2	
	Разом:	2861,8	
	Розходження	21,6	
	Причини розходження:		
	Уточнення меж і площи лісових ділянок	22,4	5,8
	Доповнення загиблих культур	5,0	

Площа та стан насаджень природного походження наведені в табл.4.6.7. В цілому переважають насадження 2-го класу якості (51%), незадовільні складають (21%).

В лісгоспі є 24,5 га тимчасових розсадників. Кількість вирощених щорічно сіянців в них за останні два роки – в середньому 4954 тис. шт.

Крім того, в лісгоспі є тепличне господарство загальною площею 0,185 га, де щорічно вирощується 2500 тис.шт сіянців сосни звичайної.

Садивний матеріал, вирощений в лісових школах, використовують для посадки лісових культур і для озеленення населених пунктів.

Із загальної кількості заготовленого за останні два роки насіння на постійних насініх ділянках зібрано 9300 кг насіння сосни звичайної, дуба звичайного, інших порід.

Для вирощування високоякісного садивного матеріалу з цінними спадковими властивостями в лісгоспі створена постійна лісонасінна база (табл.4.6.8).

4.6.8. Характеристика постійної лісонасінної бази

Порода, походження	№ плюсовых дерев за реєстром	Місцеве ходження (лісництво, квартал, таксац. ділянка)	Площа насінної ділянки, плантації, плюсовых насаджень, га	Таксаційна характеристика						Рік закладання	Способ закладання	
				склад	вік	---	Н	повнота--	боні-тет			
	№ лісгоспу			Д	запас на 1 га,	-----	тип лісу					
1. Плюсові дерева												
Сосна звичайна	3 -	Кам'янське л-во кв.45 діл.24	2,0	7Сз 3Дз+ Бп, Гз	13 1	22 48	0,5 340	1 С ₂ ГДС	1987			
2. Постійні лісонасінні ділянки												
Руднянське лісництво												
Дуб звичайний	14 -	кв.18 діл.7	6,5	8Дз 1Гз 1Влч	116	25 44	0,5 260	2 В ₂ ДС	1973			
Сосна звичайна		кв.53 діл.12	8,5	10Сз+ Бп, Дз	71	24 28	0,7 360	1 В ₂ ДС				

Дніпровське лісництво											
Сосна звичайна	<u>5</u> -	кв.29 діл.4	14,0	9Сз 1Бп	38	<u>18</u> 18	<u>0,9</u> 300	<u>1A</u> В ₂ ДС	1981		
Дуб звичайний	<u>6</u> -	кв.54 діл.8	1,9	8Дз 2Влч	130	<u>30</u> 44	<u>0,5</u> 310	<u>1</u> С ₂ ГДС	1981		
Дуб звичайний	<u>9</u> -	кв.57 діл.19	2,0	8Дз 1Сз 1Бп	110	<u>27</u> 36	<u>0,5</u> 260	<u>2</u> С ₂ ГДС	1981		
Шевченківське лісництво											
Дуб звичайний	<u>14</u> -	кв.14 діл.8	6,1	8Дз 2Сз	112	<u>29</u> 48	<u>0,6</u> 320	<u>1</u> С ₂ ГДС	1973		
Дуб звичайний	<u>15</u> -	кв.18 діл.15	5,2	9Дз 1Сз	111	<u>27</u> 40	<u>0,7</u> 350	<u>2</u> С ₂ ГДС	1973		
Литвинівське лісництво											
Сосна звичайна	<u>2</u> -	кв.8 діл.19	9,7	9Сз 1Бп	41	<u>19</u> 20	<u>0,7</u> 250	<u>1A</u> В ₂ ДС	1981		
Сосна звичайна	<u>3</u> -	кв.40 діл.22	6,3	10Сз	61	<u>24</u> 26	<u>0,8</u> 450	<u>1A</u> В ₂ ДС	1981		
Сосна звичайна	<u>5</u> -	кв.41 діл.1	18,0	9Сз 1Бп	46	<u>20</u> 24	<u>0,8</u> 310	<u>1A</u> В ₂ ДС	1981		

4.7. Гідролісомеліорація

Минулим лісовпорядкуванням було виявлено надмірно зволожених земель на площі 2582 га, із них: надмірно зволожені вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки - 1608 га, рілля - 10,6 га; болота - 868 га. Гідромеліоративні роботи не проектувались і лісгоспом не проводились

4.8. Охорона лісу

Інформація про лісові пожежі, що сталися протягом ревізійного періоду наведені в таблиці 4.8.1, виконані протипожежні заходи в таблиці 4.8.2.

Лісові ділянки в практичній діяльності використовуються ефективно. Про це свідчить зменшення питомої ваги невкритих лісовою рослинністю лісових ділянок на 655,9 га (23,7%), із них :зруби - 384,4га (51,3%).

За минулій ревізійний період питома вага сосни звичайної збільшилась на 1264,8 га, вільхи чорної – 328,2 га, берези повислої - 90,2 га, а дуба звичайного зменшилась на 167,6 га. Наявність на площі 19,1 га низькобонітетних (5 і нижче класів бонітету) насаджень пояснюється бідністю ґрунтів.

Насадження з повнотою 0,3-0,4 займають площу 325,7 га (1,2%). Їхня наявність зумовлена періодичним затопленням лісів, що зростають у поймі р.Дніпро і не має можливості провести в установлений термін заходи з комплексу лісовідновних заходів.

Діагностична характеристика типів лісу викладена в Основних положеннях організації і розвитку лісового господарства області.

Насадження з панівними породами, що не відповідають типам лісу, займають площу 3504,0 га, або 12,9 % вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. В результаті змін, що стались за ревізійний період, площа вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок збільшилась на 1720,9 га або 6,7 %, загальний запас зріс на 138,57 тис.м³, або 2,1 %.

Основними причинами зміни площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок і загальних запасів є приймання земель від інших користувачів, господарська діяльність, природний ріст насаджень та 2о річний період проведення базового лісовпорядкування.

Площа і запас стиглих деревостанів у порівнянні з даними оновлення матеріалів лісовпорядкування(2004 рік) збільшились відповідно на 194,2 га і 49,17 тис.м³, або 8,4 % і 6,9 %, в тому числі експлуатаційного фонду відповідно на 1,5 га або 0,08%, а запас зменшився на 19,23 тис.м³ або 3,1 %. Основними причинами зміни площі і запасу стиглих насаджень є господарська діяльність і природний ріст насаджень.

Направленість і результативність ходу природного поновлення як на не вкритих лісовою рослинністю лісових ділянках, так і під наметом лісу в регіоні вивчені достатньо. Висновки наукових досліджень і виробничого

досвіду з природного поновлення лісу такі: природне поновлення головними породами (сосна звичайна, дуб звичайний) проходить в умовах лісгоспу незадовільно. Тому лісовпорядкування не рекомендує орієнтуватись на природне поновлення, за винятком насаджень вільхи чорної у сиріх і мокрих типах умов місцезростання.

В рекреаційно-оздоровчих лісах (ліси навколо лікувально-оздоровчих територій радіусом 1 км – проведена ландшафтна таксація.

Виходячи з природних особливостей місцевості і цільового призначення лісів проведено функціональне зонування території, яка віднесена до зони інтенсивної рекреації. лісів на загальній площі 298,7 га.

Домінуючим типом ландшафту в рекреаційних лісах є закритий (88,3) питома вага напіввідкритого і відкритого ландшафтів відповідно складає 2,1 % і 9,6 %. За оптимальними нормами співвідношення типів ландшафтів повинно бути: закритий 75 %, напіввідкритий 18%, відкритий 7%.

Як видно, фактична ландшафтна структура відрізняється від оптимальної.

Для досягнення оптимального співвідношення ландшафтів необхідно привести їх у відповідність шляхом проведення ландшафтних рубок.

Насадження рекреаційно-оздоровчих лісів характеризуються високими ландшафтними показниками.

3.3.10. Розподіл загальної площин рекреаційно-оздоровчих лісів за функціональними зонами

Функціональна зона	Лісництво, номери кварталів, що входять в зону	Площа, га
Інтенсивної рекреації	Ясногородське лісництво	
	ч.кв.7,47, кв.15,31,39,40,41,47,48	298,7

Початкові статики висоти лісового господарства.

1. Ведення лісового господарства здійснювалося згідно з проекту лісовпорядкування, що забезпечило безперервне і раціональне використання лісових ресурсів, в тому числі:

- типова вкітливість лісоворослинності лісових ділянок збільшилася на 1720,9 га (6,7%) в основному за рахунок приваті земель земель лісової користувачів (1912 га) і підприємствами лісоводолюбивої діяльності.

3.3.11. Розподіл площі рекреаційно-оздоровчих лісів за типами ландшафтів, га

Усього	В тому числі за типами ландшафтів									
	Закритий			Напіввідкритий			Відкритий			
	1A	1B	Разом	2A	2B	Разом	3A	3B	3B	Разом

ЗОНА ІНТЕНСИВНОЇ РЕКРЕАЦІЇ
289.7 255.9   255.9 4.5 1.6 6.1   7.0 20.7   27.7
КРІМ ТОГО, ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ,
для яких тип ландшафтів не визначається
9.0

3.3.12. Розподіл площі лісів рекреаційного-оздоровчого призначення за класами естетичної оцінки, пішохідної доступності, рекреаційної оцінки, стійкості до рекреаційних навантажень, стадіями рекреаційної дигресії, додаткової оцінки, га

Класи	Естетична оцінка	Пішохідна доступність	Додаткова оцінка	Рекреаційна оцінка	Стійкість до рекреаційних навантажень	Стадія рекреаційної дигресії
-------	------------------	-----------------------	------------------	--------------------	---------------------------------------	------------------------------

ЗОНА ІНТЕНСИВНОЇ РЕКРЕАЦІЇ						
1.0	3.0		0.9		10.3	262.9
2.0	57.5		0.9	174.1	176.7	
3.0	187.3	262.9		87.9	65.7	
4.0	31.1				10.2	
5.0	10.8		262.0			
РАЗОМ	289.7	262.9	262.9	262.9	262.9	262.9
СЕРЕДНІЙ КЛАС	3.0	3.0	5.0	2.3	3.3	1.0

Загальний висновок за результатами аналізу лісогосподарської

діяльності

Позитивні сторони ведення лісового господарства:

1. Ведення лісового господарства здійснювалося згідно проекту лісовпорядкування, що забезпечило безперервне і раціональне використання лісових ресурсів, а саме :

- площа вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок збільшилась на 1720,9 га (6,7%), в основному за рахунок прийняття земель від інших користувачів (1484,2 га) і цілеспрямованої господарської діяльності

працівників лісового господарства лісгоспу і лісництв, зменшилась площа не вкритих лісовою рослинністю землі на 409,5 га (43,7%), середній запас насаджень на 1 га з 261 до 250 м³га, а загальний запас деревостанів збільшився на 138,46 тис м³ (2,1%), також збільшилась середня зміна запасу на 4,33 тис. м³ або 3,6% .

2. Своєчасно проводяться лісовідновні заходи на зрубах головного користування, суцільних санітарних рубок, лісовідновних і реконструктивних рубок, так за ревізійний період створено лісових культур господарсько – цінних деревних порід на площі – 2861,8 га у тому числі: сосна звичайна – 2759,6га, дуба звичайного – 47,9 га, відсутність незадовільних лісових культур.

3. Використання розрахункової лісосіки в повному обсязі і відсутність втрат деревини при проведенні рубок головного користування та інших рубок.

4. Виконання обсягів рубок догляду, а перевиконання їх в особливо молодняках, дало можливість зберегти головні лісоуттворюальні породи від заглушення їх м'яколистяними породами.

5. На належному рівні здійснюється охорона і захист лісів, про що свідчить невеликі площі пожеж та вогнищ хвороб і шкідників лісу протягом ревізійного періоду

Негативні сторони ведення лісового господарства:

1. Несвоєчасне проведення вибіркових санітарних рубок, що призвело до накопичення сухостійного лісу.

2. Мають місце незначні обсяги не належного догляду за квартальними просіками і межами лісгоспу

3. Низький рівень механізації основних лісогосподарських робіт.

4. Не приділяється належної уваги будівництву доріг з твердим покриттям.

Загальний висновок за результатами аналізу господарської діяльності лісгоспу:

Зважаючи на позитивні зміни в динаміці лісового фонду, відсутність системних недоліків у веденні лісового господарства, господарську діяльність лісгоспу за ревізійний період слід вважати задовільною.

Використання земель лісогосподарського призначення для потреб мисливського господарства і культурно-оздоровчих цілей.

Територія лісгоспу використовується для потреб мисливського господарства. Мисливські угіддя закріплені за: товариство з обмеженою відповідальністю «Мисливські стежки» - 24984,5 га; ПП «Альянс Плюс» - 5305,1га, Товариство «Мисливці і рибалки» Здвижівська Пуша» – 346,0 га.

Полювання має спортивно-аматорський характер.

За даними обліку мисливської фауни у 2019 р. в угіддях налічується козуля – 650 голів, кабан – 46 голів, заєць-русак – 670 голів, лисиця – 37 голів, куниця – 73 голів, борсук – 27 голів, енотовидна собака- 8 голів, сіра куріпка-140 штук. Зaproектовані біотехнічні заходи по збереженню і розмноженню мисливської фауни виконувались єгерською службою.

Шляхом консультацій з зацікавленими сторонами (мисливські господарства ПП «Альянс Плюс», ТОВ «Мисливські стежки», ТОВ «Здвижівська пуша» органи місцевого самоврядування Катюжанської, Абрамівської, Литвинівської, Ровіської, Любимівської, Вахівської, Сухолучської, Руднє-Димерської, Глібівської, Ясногородської, Толокуньської, сільських та Димерської селищної ради), були встановлені середовища існування, умов розмноження та шляхи міграції тварин в наступних кварталах:

Дніпровське лісництво: квартали 1-9, 75-79 (всі виділи) .

Ясногородське лісництво: квартали 1-7,14,15,61 (всі виділи) .

Кам'янське лісництво: квартали 1-6, 13-18, 25-32, 37-44, 50-57, 61-67, 7(вид. 1,2,6,7,8,9, 14,21, 22,23,26,27), 19вид.1,5,7,9,11,13,15,17,18,19,20,21), 32 (вид. 1, 6-21), 33 (вид.19-21), 45 (вид.1-3, 12-15, 18-21), 58 вид.1,2,6,7,9,10,11,16,17,19,20,21), 68(вид.1-4,11,13-17, 23,26,28,29, 30,31, 32).

Катюжанське лісництво: квартали 8-16, 25-33, 39- 46, 49-57, 63-71, 73-80, 86, 81 (вид.1-

39,52,53), 82(вид. 1-77), 83(вид. 1- 25), 84(вид.1-29), 85(вид.1-27), 89(вид.1-31) .

Литвинівське лісництво: квартали 2,3,4,14.

Шевченківське лісництво: квартали 26,27,34,37,38,49.

Особливо цінні для збереження ліси ОЦЗЛ.

№ Пп	Типи лісів ОЦЗЛ	Площа ЛВПЦ, га	Режим лісокористування
1	ОЦЗЛ 1. Лісові території, на яких виявлено осередки біорізноманіття важливі на глобальному, національному або регіональному рівні.		<i>Обмежений режим лісокористування</i>
1. 1	ОЦЗЛ 1.1. Особливо охоронні природні території – ООПТ (заказники місцевого значення – 1273)	1273,0	<i>Лісокористування не проводиться</i>
1. 2	ОЦЗЛ 1.2. Рідкісні, зникаючі та ендемічні види	86,5	<i>«-«</i>
1. 3	ОЦЗЛ 1.3. Ключові сезонні місця знаходження тварин. (лісовідтворювальні ділянки)	8324,3	<i>з 01.04 по 15.06. лісогосподарські заходи не проводяться</i>
2	ОЦЗЛ 2. Великі лісові ландшафти, що є значущими на світовому, національному або регіональному рівнях.		<i>Лісовпорядкуванням не встановлено</i>
3	ОЦЗЛ 3. Лісові території, що містять рідкісні екосистеми (репрезентативні ділянки 1352,8 га, генетичний резерват, лісові ділянки плюсовых, еталонних, елітних і унікальних насаджень 2,0га, постійні лісонасінневі ділянки 71,0га, родинна насінна плантація 2,4га)	1428,2	<i>РГК* заборонено</i>
4	ЛВПЦ 4. Лісові території, що забезпечують природно - захисні функції.	3887,6	<i>Обмежений режим лісокористування</i>
4. 1	ОЦЗЛ 4.1. Ліси, які мають особливо водоохоронне значення	3887,6	<i>Обмежений режим лісокористування</i>
5	ОЦЗЛ 5. Лісові території, що є визначальними для задоволення основних потреб місцевих громад.	1656,0	<i>Обмежений, сезонний режим лісокористування</i>
6	ОЦЗЛ 6. Лісові території, з якими пов'язані екологічні, культурні, історичні, релігійні та економічні цінності та асоціації.	2,20	<i>РГК заборонено</i>
Разом:		16657,8	

План виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання у ДП «Димерське лісове господарство»

Відповідно до індикатору 7.1.8. FC-STD-02 v.1.2 (Стандарт ТОВ "Лісова сертифікація" для сертифікації системи лісоуправління на відповідність Принципам и Критеріям FSC для України) на підприємстві повинен бути план (програма робіт) виявлення і охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання.

У зв'язку із вищезазначеним, ДП «Димерське лісове господарство» у 2020 році слід керуватися тими заходами, які наведені у «Плані (програма робіт) виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання (табл.1).

Таблиця 1 – План (програма робіт) виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання у ДП «Димерське лісове господарство»

№ п/п	Захід	Термін	Відповідальні
1.	Ознайомлення персоналу підприємства із вимогами FC-STD-02 v.1.2 (Стандарт ТОВ "Лісова сертифікація" для сертифікації системи лісоуправління на відповідність Принципам и Критеріям FSC для України) щодо виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання	03.06.- 15.11.2019	Гол. лісничий
2.	Дотримання вимоги щодо охорони тих видів дерев і кущів, які є забороненими для заготівлі на регіональному і місцевому рівнях	постійно	Гол. лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства, лісничі
3.	Призначення осіб, які є відповідальними за виявлення та охорону рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання у ДП «Димерське ЛГ»	постійно	Гол. лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства, лісничі
4.	Збирання пакету найкращої доступної інформації щодо виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання: 1.Червона книга України (рослинний світ, тваринний світ). 2.Бернська Конвенція. 3.Боннська Конвенція. 4.Перелік регіональних (місцевих) червонокнижних видів.	постійно	Гол. лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства, лісничі

	5. Зелена книга України. 6. Положення (паспорти) та охоронні зобов'язання для об'єктів ПЗФ. 7. Проект мисливського впорядкування 8. Опитування спеціалістів підприємства. 9. Опитування зацікавлених сторін.		
5.	Узагальнення інформації щодо результатів досліджень щодо виявлення рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання, які були проведені спеціалістами підприємства та зацікавленими сторонами .	постійно	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства, лісничі
6.	Оприлюднення заходів з охорони місць помешкань рідкісних і зникаючих видів (влаштування охоронних смуг навколо гнізд лелеки чорного та великих хижих птахів, особливий режим збереження популяцій червонокнижних видів рослин тощо) за результатами обстежень.	постійно	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства, лісничі Гол. лісничий
7.	Проведення навчання із особами, які є відповідальними за виявлення та охорону рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання	15.11.2019	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства, лісничі
8.	Дотримання оприлюднених заходів, які відображені у документі «Режими охорони рідкісних і зникаючих видів, характерних і виявленіх місць їх помешкання у ДП «Димерське ЛГ»».	постійно	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства, лісничі
9.	Початок досліджень з виявлення рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання у ДП «Димерське ЛГ»	постійно	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства, лісничі
10.	Проведення консультацій із зацікавленими сторонами щодо виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів флори і фауни і характерних місць їх помешкання у ДП «Димерське ЛГ»	постійно	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства
11.	Складання документу «Перелік рідкісних і зникаючих видів флори і фауни у ДП «Димерське ЛГ»»	постійно	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства Гол. лісничий, лісничі
12.	Складання документу «Перелік характерних місць помешкання рідкісних і зникаючих видів флори і фауни у ДП «Димерське ЛГ»»	постійно	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства , лісничі
13.	Нанесення на картографічні матеріали характерних і виявленіх жителів рідкісних і зникаючих видів, що зустрічаються у ДП	Постійно	Відділ лісового господарства,

	«Димерське ЛГ»		лісничі,
14.	Проведення польового тренінгу з відведення лісосік до рубок із збереженням місць помешкання рідкісних і зникаючих видів флори і фауни, методики заповнення відповідної документації.	постійно	Гол. лісничий
15.	Розробка та оприлюднення заходів з охорони місць помешкань рідкісних і зникаючих видів (влаштування охоронних смуг навколо гнізд лелек чорного та великих хижих птахів, особливий режим збереження популяцій червонокнижних видів рослин тощо) за результатами обстежень у ДП «Димерське ЛГ»	постійно	Гол.лісничий, спеціалісти відділу лісового господарства
16.	Складання звіту та донесення інформації до відому громадськості стосовно результатів досліджень, які були проведенні спеціалістами ДП «Димерське ЛГ» та зацікавленими сторонами у питанні виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів флори і фауни, характерних місць їх помешкання .	постійно	Гол. лісничий, лісничі, спеціалісти відділу лісового господарства
17.	Узгодження із зацікавленими сторонами «Режимів охорони рідкісних і зникаючих видів і характерних місць їх помешкання у ДП «Димерське ЛГ».	постійно	Гол. лісничий, лісничі, спеціалісти відділу лісового господарства
18.	Обговорення та затвердження звіту щодо результатів робіт щодо виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання у ДП «Димерське ЛГ»»	постійно	Гол. лісничий, лісничі, спеціалісти відділу лісового господарства
19.	Обговорення та затвердження «Плану (програми робіт) щодо виявлення та охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання у ДП «Димерське ЛГ», «Режимів охорони рідкісних і зникаючих видів і характерних місць їх помешкання у ДП «Димерське ЛГ»» на спільному засіданні відповідальних осіб від підприємства із представниками громадськості	постійно	Гол. лісничий, лісничі, спеціалісти відділу лісового господарства

План (програма робіт) виявлення і управління ЛВПЦ

1. План (програма робіт) щодо управління ЛВПЦ 1

1.1. Режими господарювання у різних категоріях ЛВПЦ

У лісах категорії ЛВПЦ 1, які є об'єктами ПЗФ, режим господарювання має відповідати Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та Проектам організації території, паспортів та/або охоронних зобов'язань установ та об'єктів ПЗФ для ЛВПЦ.

У лісах категорії ЛВПЦ 1, які належать до об'єктів Смарагдової

мережі режим господарювання слід призначати відповідно до менеджмент-планів територій Смарагдової мережі.

Під час управління лісами категорії ЛВПЦ 1 на тих лісових ділянках, які є унікальними (за породним складом, продуктивністю і генетичними властивостями лісові ділянки, на яких зростають реліктові, ендемічні види дерев, що мають велике наукове значення) слід враховувати вимоги, які наведені у «Положенні про виділення та збереження генетичного фонду деревних порід в лісах СРСР» (1982).

Лісові ділянки, які віднесені до ЛВПЦ 1 слід виключати з розрахунку головного користування, проводити лише вибіркові санітарні рубки та рубки догляду низької інтенсивності (інтенсивність рубок догляду визначається біолого-екологічними характеристиками деревного виду та умовами місцевростання).

На лісовах ділянках навколо токовищ глухарів (радіусом 300 метрів навколо токовищ) заборонено проведення будь-якої господарської діяльності в період токування.

Режим господарювання у лісах категорії ЛВПЦ 3, які являють собою рідкісні й такі, що перебувають під загрозою зникнення або зникають, екосистеми, оселища або рефугії.

У природних рослинних угрупованнях, які підлягають охороні та занесені до «Зеленої книги України», на об'єктах Смарагдової мережі, у ідентифікованих пралісах та стarovікових лісах (квазіпралісах), генетичних резерватах аборигенних лісових деревних видів застосовуються режими збереження, які наведені у біотехнічних та созотехнічних рекомендаціях, вказаних в «Зеленій книзі України» (2009). За необхідності слід отримати консультацію в органах державної влади, відповідальних за використання природних ресурсів та охорону довкілля та/або в найближчій установі ПЗФ. Для об'єктів Смарагдової мережі режим збереження має відповідати менеджмент-планам територій Смарагдової мережі. Режим збереження слід узгодити із найближчою установою ПЗФ або Інститутом ботаніки НАН України. Режим встановлюється Законом України «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо охорони пралісів згідно Рамкової конвенції про охорону і сталій розвиток Карпат».

У лісах категорії ЛВПЦ 4 у екосистемах, які надають критичні послуги (захисні ліси, Особливо захисні лісові ділянки) режим господарювання передбачає їхнє виключення з розрахунку головного користування. Можна проводити лише ті заходи, що зберігають або підсилюють захисні функції лісів. Лісовідновні рубки дозволяються лише із застосуванням вибіркових, поступових або комбінованих систем рубок. Як виняток, за наявності другого ярусу та життєздатного підросту, можна застосовувати вузьколісосічну лісовідновну рубку.

У лісах категорії ЛВПЦ 5 на лісових ділянках та у лісових ресурсах, які є визначальними для задоволення основних потреб місцевих громад режим господарювання визначається в процесі консультацій з місцевими громадами. Планування і виконання всіх заходів на територіях, які ідентифіковані як ОЦЗ 5, має відбуватися згідно чинного законодавства та за узгодженням із місцевими громадами. Основною метою таких заходів є збереження або покращення ОЦЗ 5

У лісах категорії ЛВПЦ 6 на лісових ділянках, які мають культурну цінність планування і виконання всіх заходів на територіях, де ідентифіковані ОЦЗ 6, відбувається згідно чинного законодавства та за узгодженням із місцевими громадами та експертами. Основною метою заходів є впорядкування територій, що містять ОЦЗ 6, підтримання належного санітарного стану.

Джерело: Проект документу «FSC національний стандарт системи ведення лісового господарства для України» Версія 4-0 (фінальна). 2018

Щорічний обсяг лісогосподарських заходів на 2014-2024 роки

Щорічний обсяг лісокористування з усіх видів рубок (чисельник – площа, га; знаменник – запас ліквідної деревини, тис.м³)

Види рубок	Господарства			
	Хвойне	твірдо-листяне	м'яко-листяне	разом
I. Рубки головного користування	<u>137,3</u> 43,70	<u>7,7</u> 1,66	<u>55,3</u> 11,4	<u>200,3</u> 56,76
2. Рубки формування і оздоровлення лісів:				
2.1. Рубки догляду	<u>475,8</u> 4,83	<u>6,5</u> -	<u>24,9</u> 0,03	<u>507,2</u> 4,86
2.2. Суцільні санітарні рубки	<u>75,3</u> 14,57		<u>9,1</u> 1,54	<u>84,4</u> 16,11
2.3. Вибіркові санітарні рубки	<u>745,1</u> 14,79	<u>38,9</u> 0,79	<u>26,0</u> 0,40	<u>810,0</u> 15,98
2.4 Лісовідновні рубки	<u>1,6</u> 0,32	<u>1,6</u> 0,31	<u>1,0</u> 0,15	<u>4,2</u> 0,78
2.5. Інші рубки з формування і оздоровлення лісів			<u>0,6</u> -	<u>0,6</u> -
Разом з усіх видів рубок:	<u>1435,1</u> 78,21	<u>54,7</u> 2,76	<u>116,3</u> 13,52	<u>1605,4</u> 94,49

Зaproектовані обсяги лісовідновних заходів на не вкритих лісовою
рослинністю лісових ділянках і лісосіках

Породи, запроектовані для відновлення	Категорії лісових ділянок			Разом
	не вкриті лісовою рос- линністю (рідколісся, зруби, згарища, загиблі нас.)	лісосіки ревізійного періоду	головного користування	
1. Лісові культури				
Сосна звичайна	262,7	1560,8	174,5	1998,9
Дуб звичайний		18,7		18,7
Береза повисла			8,3	8,3
Разом:	262,7	1579,5	182,8	2025,0
2. Сприяння природному поновленню				
Сосна звичайна	8,2		4,9	13,1
Разом:	8,2		4,9	13,1
3. Природне поновлення				
Сосна звичайна	72,5	66,7	67,0	206,2
Дуб звичайний	1,0	0,3	1,6	2,9
Береза повисла	29,8		1,5	31,3
Акація біла	3,8			3,8
Вільха чорна	45,4	190,3		235,7
Разом:	152,5	257,3	70,1	479,9
Усього по лісгоспу:				
Сосна звичайна	343,4	1627,5	246,4	2217,3
Дуб звичайний	1,0	19,0	1,6	21,6
Береза повисла	29,8		9,8	39,6
Акація біла	3,8			3,8
Вільха чорна	45,4	190,3		235,7
Разом:	423,4	1836,8	257,8	2518,0

Обсяги запроектованих заходів з протипожежного впорядкування

Найменування	Одиниці вимірювання	Існує	Проектується	Прийнято 2-ю л/в нарадою	Термін виконання
1. Попереджувальні протипожежні заходи					
1.1.Попереджувальні аншлаги при дорозі і місцях відпочинку	шт.	59	50	50	ревізійний період
1.2.Організація місць відпочинку і куріння	шт.	2	2	2	-//-
1.3.Організація і встановлення панно	шт.	3	2	2	-//-
1.4.Встановлення шлагбаумів	шт.	75	60	60	ревізійний період
1.5.Агітаційна пропаганда	тис.грн.	3,6	3,5	3,5	-//-
2. Заходи з обмеження розповсюдження пожеж					
2.1.Влаштування мінералізованих смуг уздовж залізничних доріг і автомобільних доріг загального користування	км	510	500	500	ревізійний період
2.2.Догляд за мінералізованими смугами	км	1000	1000	1000	-//-
3. Організація зв'язку					
3.1.Ремонт і утримання телефонного зв'язку	чол.	1	10	10	ревізійний період
4. Дорожнно – сторожеві заходи					
4.1.Наймання тимчасових пожежних сторожів	тис.грн.	92,7	48,5	48,5	ревізійний період
5. Заходи боротьби з пожежами					
5.1.Організація пунктів зосередження п/п інвентаря	шт.	8	7	7	ревізійний період

Заходи екологічної безпеки, спрямовані на пом'якшення впливу різних видів лісогосподарських робіт

Лісозаготівля

- контролювати проведення рубок, щоб зменшити пошкодження та сприяти швидкому лісовідновленню;
- використовувати природозберігаючі технології та техніку, мінімізувати кількість волоків;
- розміщувати навантажувальні площаадки в легкодоступних місцях біля доріг;
- відновлювати порушені при лісозаготівлях ділянки;
- на лісосіках з низьким рівнем поживних речовин залишати порубкові рештки для перегнивання.

Рослинність

- виявляти і заносити до технологічних карт місця зростання рідкісних і зникаючих рослинних видів, що зустрічаються на ділянці;
- вибирати метод проведення рубки, що гарантує лісовідновлення і мінімізує пошкодження.

Дики тварини

- зберігати лісову рослинність у буферній зоні по берегам водойм;
- використовувати природозберігаючі технології і техніку;
- виявляти і заносити до технологічних карт місця зростання рідкісних і зникаючих видів тварин, що зустрічаються на ділянці;
- вибирати безпечний сезон проведення лісогосподарських заходів.

Вода

- зберігати лісову рослинність у буферній зоні по берегам водойм;
- вибирати безпечний сезон проведення лісогосподарських заходів;
- використовувати природозберігаючі технології і техніку;
- забезпечувати безпечне використання та зберігання хімікатів, паливно-мастильних матеріалів для запобігання можливого забруднення.

Лісовідновлення та лісорозведення

- висаджувати сіянці або саджанці головної породи
- відновлювати лісовий покрив якомога швидше після розчищення;
- уникати суцільних видів рубок, безпосереднього примикання лісосік;
- рекультивувати трелювальні волоки якомога швидше після рубки;
- використовувати природозберігаючі технології і техніку;
- залишати порубкові рештки на ґрунті після проведення рубки для перегнивання;
- вибирати хімікати з найменшими негативними потенційними впливами та контролювати їхнє використання.

Охорона біотичного різноманіття включає систему правових, організаційних, економічних, матеріально-технічних, освітніх та інших заходів, спрямованих на збереження, відтворення і використання рослинного та тваринного світу.

Основні вимоги законодавства щодо забезпечення охорони рослинного світу визначені ст.ст. 25, 26 Закону України «Про рослинний світ», тваринного світу – розділом IV Закону України «Про тваринний світ», рідкісних та зникаючих видів флори і фауни – ст. 11 Закону України «Про Червону книгу України».

- Перевірка уже виділених при лісовпорядкуванні категорій та особливо захисних лісових ділянок щодо їх відповідності до ОЦЗЛ.
- Виявлення ще не виділених категорій та особливо захисних лісових ділянок, які можна розглядати як ОЦЗЛ. Для цього потрібно:
  - Додатково проаналізувати лісовий фонд;
  - Провести додаткові дослідження і спостереження (самостійно або із залученням спеціалістів), зокрема виявити та зареєструвати рідкісні та зникаючі види флори і фауни;
  - Провести консультації із зацікавленими сторонами;
  - Виявлення ще не виділених категорій та особливо захисних лісових ділянок;
  - Складання відповідних відомостей ОЦЗЛ та документальне їх погодження із зацікавленими сторонами;
  - Нанесення ідентифікованих ділянок ОЦЗЛ на лісові карти (план насаджень);
  - Лісові території, які містять важливі об'єкти біорізноманіття, або великі лісові ландшафти розташовані в межах одиниці господарювання, або містять кілька таких одиниць, де життєздатним популяціям більшості чи всіх аборигенних видів властиві природні характеристики структури, поширення та чисельності;
  - Лісові території, що містять рідкісні екосистеми та екосистеми під загрозою зникнення або входять до складу таких екосистем;
  - Лісові території, які забезпечують основні природно-захисні функції;
  - Лісові території, що є визначальними для задоволення основних потреб або для традиційної культурної ідентичності місцевих громад.

Опис і обґрунтування використання відповідної заготівельної техніки та устаткування.

Економічна діяльність підприємства ґрунтується на заготівлі і реалізації деревини від рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів.

Рубка стиглого лісу, - це збір лісового врожаю, що в лісівничій науці трактується як перша фаза лісовідновлення. Виходячи із конкретних умов зростання на ділянці, де проводяться вирубки стиглого лісу, в залежності від прийнятого рішення щодо лісовідновлення, планується застосовувати відповідну систему рубання.

Лісозаготівельні роботи плануються проводити способами, які виключають або обмежують негативний вплив на довкілля та лісовідновлення. На кожну лісосіку видається лісорубний квиток, який дає право на заготівлю деревини. У лісорубних квитках зазначається спосіб рубки і очищення лісосіки, наявність підросту, насінників, ключових біотопів та об'єктів, які повинні бути збережені під час розробки лісосіки.

Лісосіки всіх видів рубок передаються підряднику в розробку. На кожну лісосіку до початку її розробки складається технологічна карта, яка з врахуванням конкретних умов відображає лісівничі та організаційні вимоги до виконання робіт. Технологічна карта вміщує, зокрема, перелік підготовчих робіт, визначає схему розробки лісосіки з нанесення на ній виробничих об'єктів, устаткування, шляхів, волоків, способи виконання лісозаготівельних операцій (валка, обрубка сучків, розрізування стовбурів на сортименти, їх сортування і трелювання, штабелювання, навантаження і вивезення деревини, очищення місць рубок), черговість розробки пасік, передбачає заходи щодо охорони праці та природоохоронні заходи (запобігання ерозії ґрунтів, збереження ключових біотопів і об'єктів тощо). До технологічної карти додається Акт оцінки впливу запроектованих заходів на навколишнє природне середовище, в якому відображені заплановані заходи щодо мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище (Акт ОВНС).

Під час проведення підготовчих робіт на лісосіці та на відстані 60 метрів за межею лісосіки по її периметру, вздовж лісовозних доріг та діючих трелювальних шляхів, в радіусі 60 метрів від місць розміщення обігрівального приміщення, верхніх складів, місць розміщення техніки та паливно-мастильних матеріалів звалюють усі намічені небезпечні дерева.

Облаштовуються місця для обігріву та відпочинку, встановлюються знаки безпеки на стежках та дорогах, які проходять через лісосіку.

Підготовчі роботи проводить бригада, що виконує основні лісосічні операції.

Всі лісосічні роботи виконуються у відповідності з вимогами карти технологічного процесу розробки лісосік.

Чинники, які впливають на вибір лісозаготівельної техніки і обладнання наступні:

- технологія лісозаготівель, яка включає і спосіб заготівлі деревини (хлистовий чи сортиментний),
- площа лісосіки,
- об'єм стовбура і запас деревини на лісосіці,
- розташування, ґрунти і рельєф,
- відстань трелювання і вивезення деревини,
- спосіб очищенння лісосік від порубкових решток.

На підприємстві застосовується сортиментний спосіб заготівлі деревини, який дає змогу використовувати колісні трактори та машини.

Звалювання дерев, обрізування сучків, розрізання стовбурів на сортименти проводиться бензопилами Хускварна або Штиль.

Після розрізування стовбуრів на сортименти проводиться їх трелювання тракторами різних модифікацій МТЗ – 80 та МТЗ-82 «Беларусь», обладнаних кліщовим захватом.

Тип тракторів – колісні універсальні класу 1,4.

Застосування на лісозаготівлях швидкохідних колісних тракторів, які оснащені різноманітним технологічним обладнанням, дає можливість трелювати і одночасно сортувати деревину по породах, сортиментах, розмірах, групах діаметрів, сортах тощо.

Трактори, які використовуються на підприємстві, характеризуються по відношенню до гусеничних тракторів кращою маневреністю та ергономікою, тобто є більш комфортними і пристосованими для використання. Але головне, що вони в меншій мірі

впливають на ґрунтову поверхню і пошкодження підросту, кореневої системи ростучих дерев та надґрунтового покриву трав'яних і кущових рослин. У місцях поодиноких проїздів колісної техніки дрібний підріст не зазнає особливих пошкоджень, а лише приминається до поверхні ґрунту.

Рубки головного користування проводяться, головним чином, в соснових деревостанах з загальним запасом деревини близько 350 м³/га, при середній площині лісосіки 1,5 га., і середньому об'ємі стовбура в корі близько 1м³ (діаметр 32 см).

Рельєф лісосік рівнинний. Переважають дерново-підзолисті та дерново-підзолисті супіщані або суглинисті свіжі та зволожені ґрунти, на яких багаторазовий прохід техніки по одному сліду (волоку) навіть після літніх опадів не впливає на прохідність і не призводить до значного пошкодження ґрунту. Такі лісосіки можливо освоювати на протязі року.

Незначний обсяг лісосік на торфино-підзолистих вологих ґрунтах та лісосік на торфяно - болотних і торфянисто – перегнійно - глеєвих сиріх і мокрих ґрунтах, які мають підвищено вологість, на протязі всього теплого періоду року, де трактори МТЗ -80, 82 швидко порушують рослинний покрив і утворюють глибоку колію на волоках або зовсім не мають можливості проїзду, освоюються в зимовий період при замерзанні ґрунту.

На лісосічних роботах впроваджена бригадна форма праці. Бригада виконує весь комплекс робіт від звалювання до очистки лісосікі від порубкових залишків. Виконану роботу приймає майстер лісу даної дільниці. Крім того майстер веде електронний облік деревини, займається відпуском деревини та складає звіт про рух лісопродукції.

Одночасно із заготівлею деревини та після її закінчення проводиться очищення лісосікі від порубкових залишків.

В залежності від лісорослинних умов і вимог лісовідновлення застосовуються такі способи очищення лісосікі:

- збирання порубкових решток використання на паливо і для промислової переробки,
- збирання порубкових решток у купи перегнівання в місці збирання,
- збирання порубкових решток у купи з наступним їх спалюванням.

Спалювання забороняється проводити в пожежно-небезпечний період.

Вивезення деревини з верхніх складів лісництв на нижній склад проводиться сортиментами, автомобілями КрАЗ 255 Б1 та КамАЗ 4310 на яких установлені гідроманіпулятори.

Карти з позначенням місця розташування керованих лісових ділянок , включаючи території, що особливо охороняються ,карти з вказівкою запланованих лісогосподарських заходів і карти з інформацією про форми землеволодіння можна можна від слідкувати через мережу Internet на сайті ВО «Укрдергліспроект» [«Лісова інформація для лісових господарств»](http://www.lisproekt.gov.ua/webulr) <http://www.lisproekt.gov.ua/webulr>

Спеціальне використання лісових ресурсів на визначеній лісовій ділянці проводиться за спеціальним дозволом (лісорубний квиток). З повним переліком виданих лісокористувачу (Реєстр) лісорубних квитків можливо на сайті Держлісагентства України за коректним посиланням <https://drive.google.com/file/d/1YG0y6kIJ6ulSPb3L9nz5u3J6IsvReCw/view>, а також на сторінці ДП «Димерське ЛГ»: E-mail: Dymerlg@ukr.net.

За підсумками лісогосподарської діяльності ведеться щорічний моніторинг, результати якого відображаються у короткому «Звіті для громадськості» із моніторингу лісогосподарської діяльності» (індикатор 8.1.1)*.

Також складаються наступні звіти для громадськості:

- «Звіт для громадськості щодо запланованих і проведених заходів із підтримки і/або поліпшення ознак ЛВПЦ» (індикатор 9.3.3);
- «Звіт для громадськості, в якому відображені результати моніторингу ЛВПЦ» (індикатор 9.4.4).

Підприємство збирає інформацію щодо об'ємів і видів заходів із захисту і охорони лісів. Ця інформація відображена у таких документах та формах (форма 10ЛГ; Мобілізаційний план ....).

Підприємство збирає інформацію щодо дії господарської діяльності на довкілля. Ця інформація та основні показники щодо господарської діяльності підприємства відображені у «Оцінці впливу на навколишнє природне середовище ДП «Димерське лісове господарство».

Окрім даного документу (План ведення лісового господарства для громадськості), у відповідності вимогам FSC стандарту системи управління лісовим господарством (10 принципів) підприємством розроблені наступні *процедури, плани та методики* в розрізі критеріїв та індикаторів.

Процедури:

1. Процедура розгляду скарг і виплати компенсацій місцевому населенню (4.5.1; 4.5.3).

2. Процедура оцінки впливу лісогосподарської діяльності на довкілля (6.1.2; 6.1.3; 6.1.4).
3. Процедура соціального впливу господарської діяльності (4.4.1).
4. Процедура моніторингу лісогосподарської діяльності: за зміною параметрів лісового фонду, об'ємами і інтенсивністю лісокористування, екологічними, соціальними і економічними наслідками (8.1.1; 8.4.1; 8.4.2; 8.4.3).
5. Процедура, яка регламентує рух лісової продукції від місця її походження до місця продажу або переробки (8.3.1).
6. Процедура з моніторингу інтродуцентів (6.9.2; 6.9.3).
7. Процедури використання і утилізації хімічних препаратів і твердих неорганічних відходів, ПММ (6.7.2; 6.7.3; 6.7.4).
- 8.Процедура використання і утилізації ПММ (6.7.1; 6.7.3)
- 9.Процедура мінімізації дії на лісове середовище при лісозаготівлях, будівництві і експлуатації доріг (6.5.1; 6.5.2).
- 10.Процедура оцінки дії на довкілля господарських заходів (6.1.2; 6.1.3).
- 11.Процедура оцінки можливих соціальних наслідків запланованих господарських заходів і тих, що вже проводяться (4.4.1).

Плани:

1. План (програма робіт) виявлення і охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання (7.1.8).
2. План (програма робіт) виявлення і управління ЛВПЦ (7.1.9)
- 3.План заходів щодо використання і утилізації деревних відходів, спрямованих на мінімізацію негативного впливу на природне довкілля (5.3.1; 5.3.7).
2. План ведення (коротке резюме) лісового господарства для громадськості (7.1.6; 7.4.1; 8.5.1; 8.5.2).

16. Методики, які використовують для виявлення різних категорій ЛВПЦ (9.1.2).

Плани:

- 1.План (програма робіт) виявлення і охорони рідкісних і зникаючих видів, місць їх помешкання (індикатор 7.1.8).
- 2.План (програма робіт) виявлення і управління ЛВПЦ (індикатор 7.1.9)
- 3.План заходів щодо використання і утилізації деревних відходів, спрямованих на мінімізацію негативного впливу на природне довкілля (індикатори 5.3.1; 5.3.7).

Методики:

- 1.Методики, які використовують для виявлення різних категорій ЛВПЦ (індикатор 9.1.2).

Директор лісгоспу

В.І.Глущенко

